

AART BARK

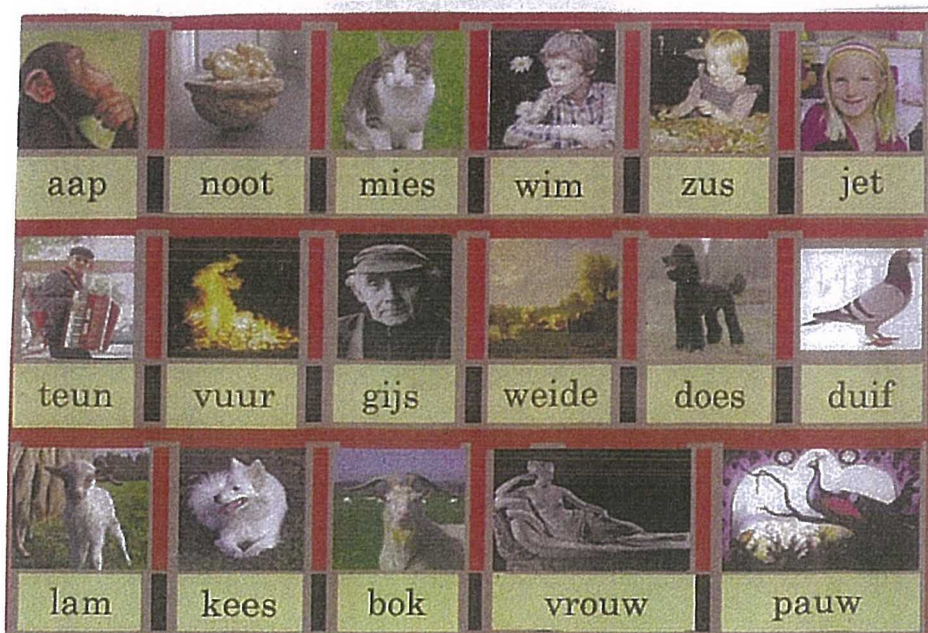
ZÓ LEER JE LEZEN & SCHRIJVEN

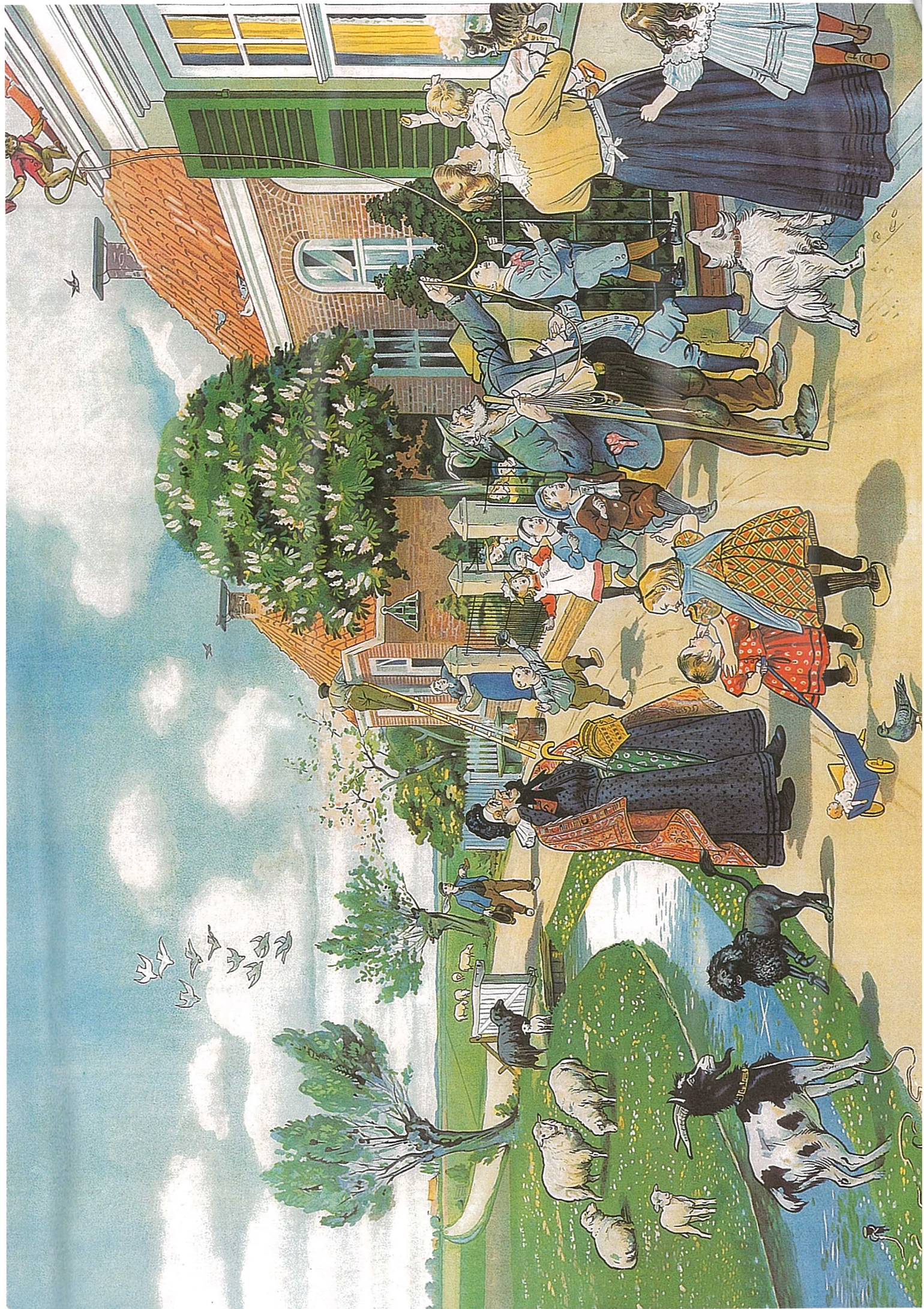
Een taalkundig meesterwerk

You Tube

Nog
Beter
dan
Vroeger

You Tube

ZÓ LEER JE LEZEN

EN SCHRIJVEN

Under foreign languages

VOORWOORD

- Psychology is a science, teaching is an Art. Sciences never generate arts directly out of themselves; an intermediary, inventive mind must make the application by use of its originality. (William James)
- Dat kan dus nooit iemand zijn die “afgestudeerd” is want met alle

anderen zitten zij geblinddoekt en doofstom als sardines in een blikje.

- Dit taalkundige meesterwerk is bedacht door een buitenstaander, iemand die als 2e stuurman in de koopvaardij op zijn negentigste verjaardag nog studeert, guitar en accordeon speelt, 5 talen spreekt, 14 jaar op middelbare scholen in Gouda, Delft en Australia in 8 vakken les heeft gegeven en die daarna 40 jaar als privé leraar fun geerde tijdens het creëren van een niet te evenaren website:
www.thebarkbequest.com

Gebruiksaanwijzing

voor de You Tube cursus

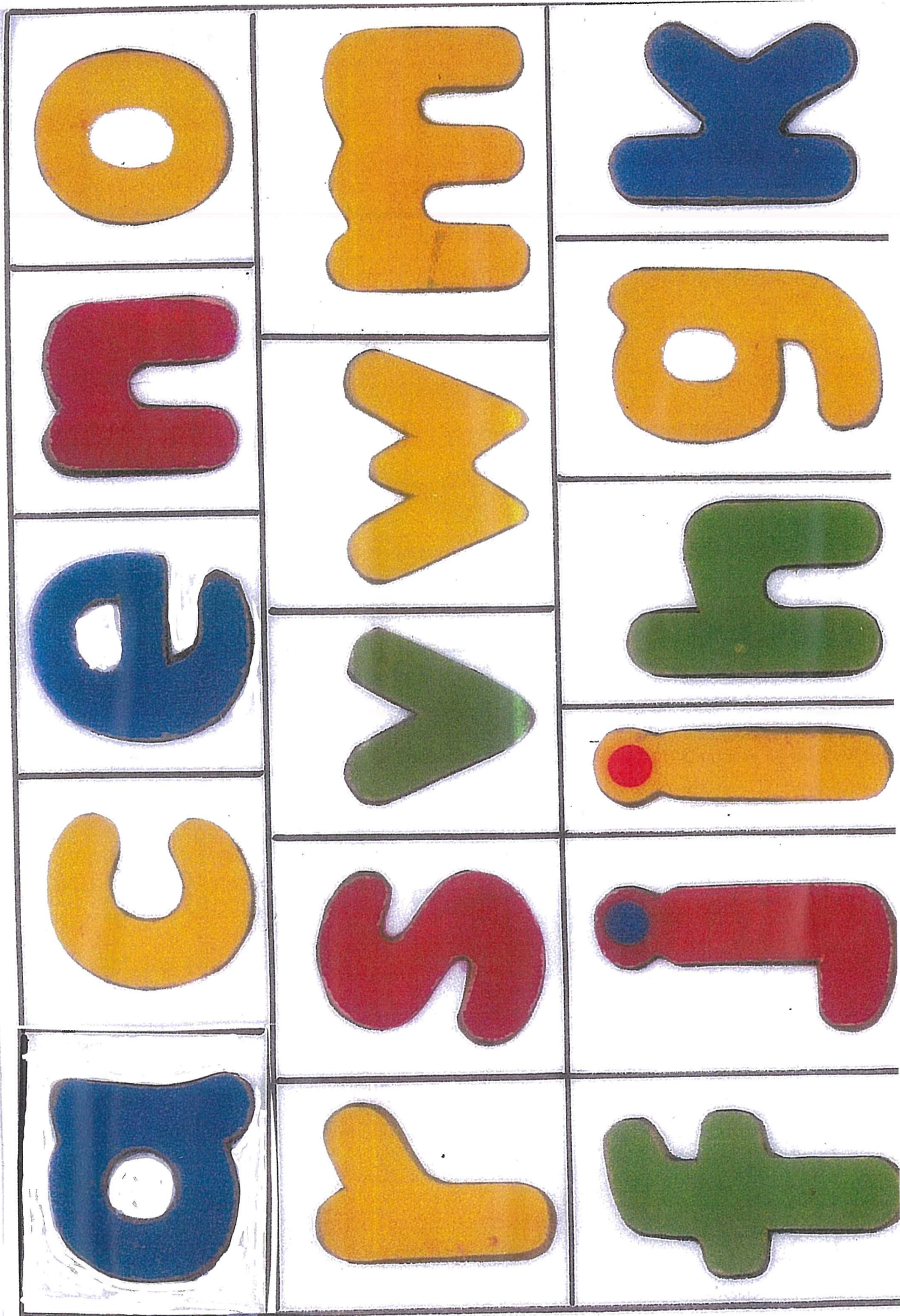
- Print out de volgende vier bladzijden met de letters van het alfabet, plak ze op 300 GSM kaarten, knip de A5 letters uit en bewaar ze in een 7x5x2cm lucifer doosje.

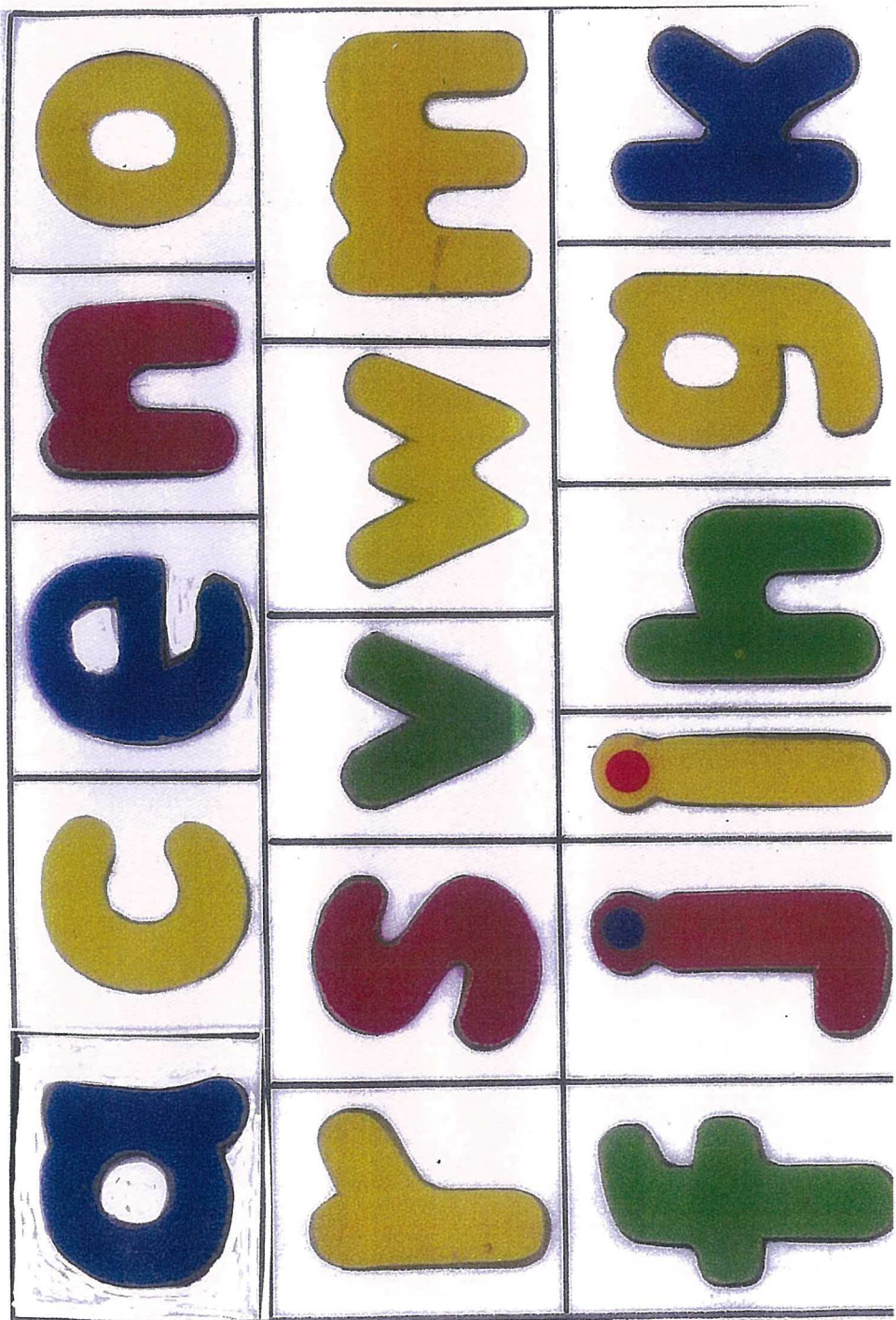
1. Vijf herkenings oefeningen met de 26 letters.

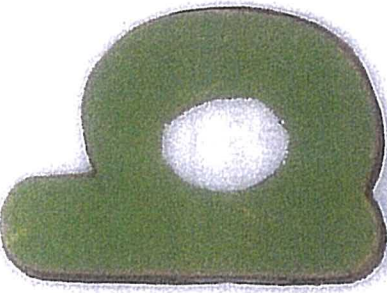
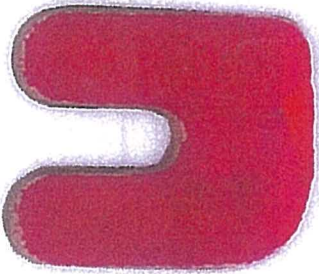
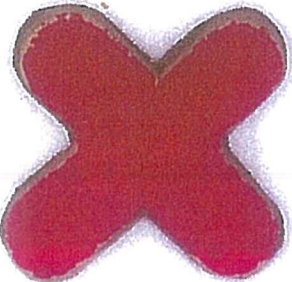
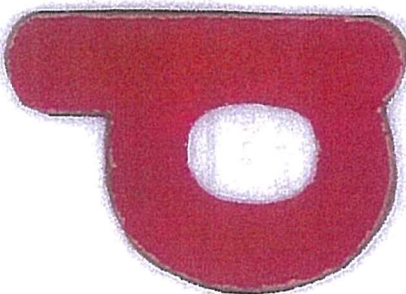
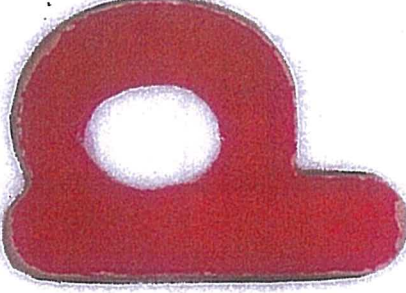
Voorbeeld voor de eerste rij:

Juf: leg deze kleine letter(b) op de grote, enz.

Namen worden niet genoemd!

VERBAL REHEARSAL

Trace or write the letters while
SAYING WHAT YOU DO.

REMEMBER:

THE LETTERS are, since time immemorial, THE PICTURES!

Young children love reciting the descriptions given above.

Commercial representations, no matter how beautiful,

are a HINDERANCE: The letter needs your full attention,

NOT the picture.

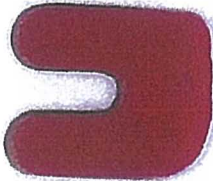
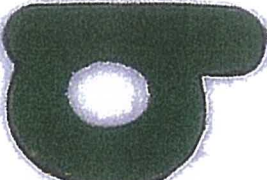
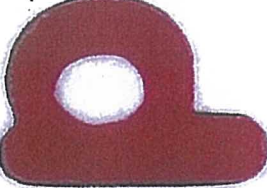
WARNING:

DO NOT START CAPITAL LETTERS BEFORE YOU CAN READ!

Reading has to do with the SOUND of the letters, NOT the names.

RESIST COMMERCIAL PRESSURE.

IGNORANT LEARNEDNESS: Do not sing the alphabet song in Kindergarten!

REMEMBER:
 THE LETTERS are, since time immemorial, THE PICTURES!
 Young children love reciting the descriptions given above.
 Commercial representations, no matter how beautiful,
 are a HINDERANCE: The letter needs your full attention,
 NOT the picture.

VERBAL REHEARSAL
 Trace or write the letters while
 SAYING WHAT YOU DO.

WARNING:
 DO NOT START CAPITAL LETTERS BEFORE YOU CAN READ!
 Reading has to do with the SOUND of the letters, NOT the names.
 RESIST COMMERCIAL PRESSURE.
 IGNORANT LEARNEDNESS: Do not sing the alphabet song in Kindergarten!

2. Print out de volgende vier bladzijden met de dubbele letters, plak ze op 300GSM kaarten en knip de A5 uit.

Vier herkennings oefeningen:

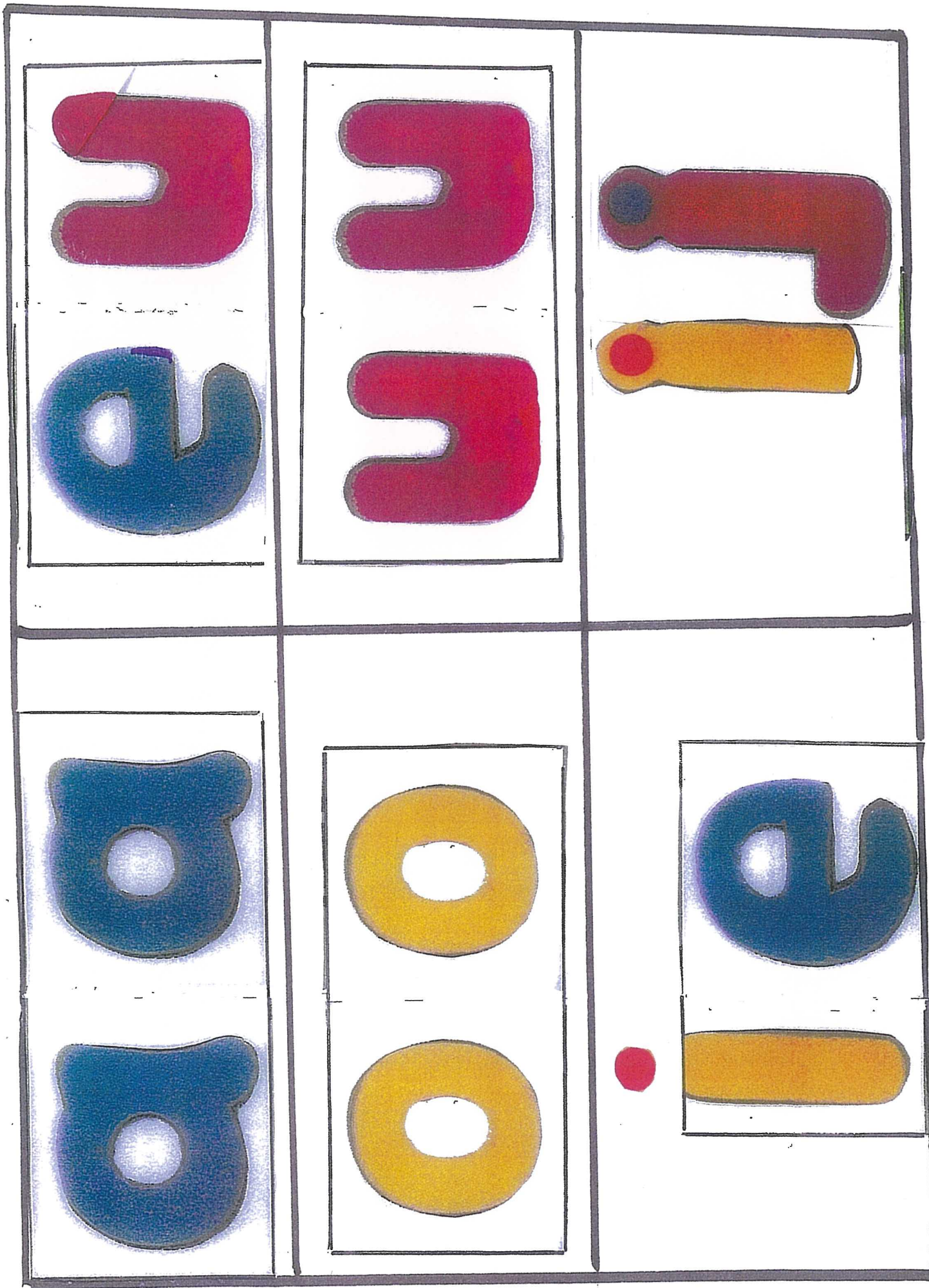
Juf: leg deze kleine groep(oe) op de grote, enz.

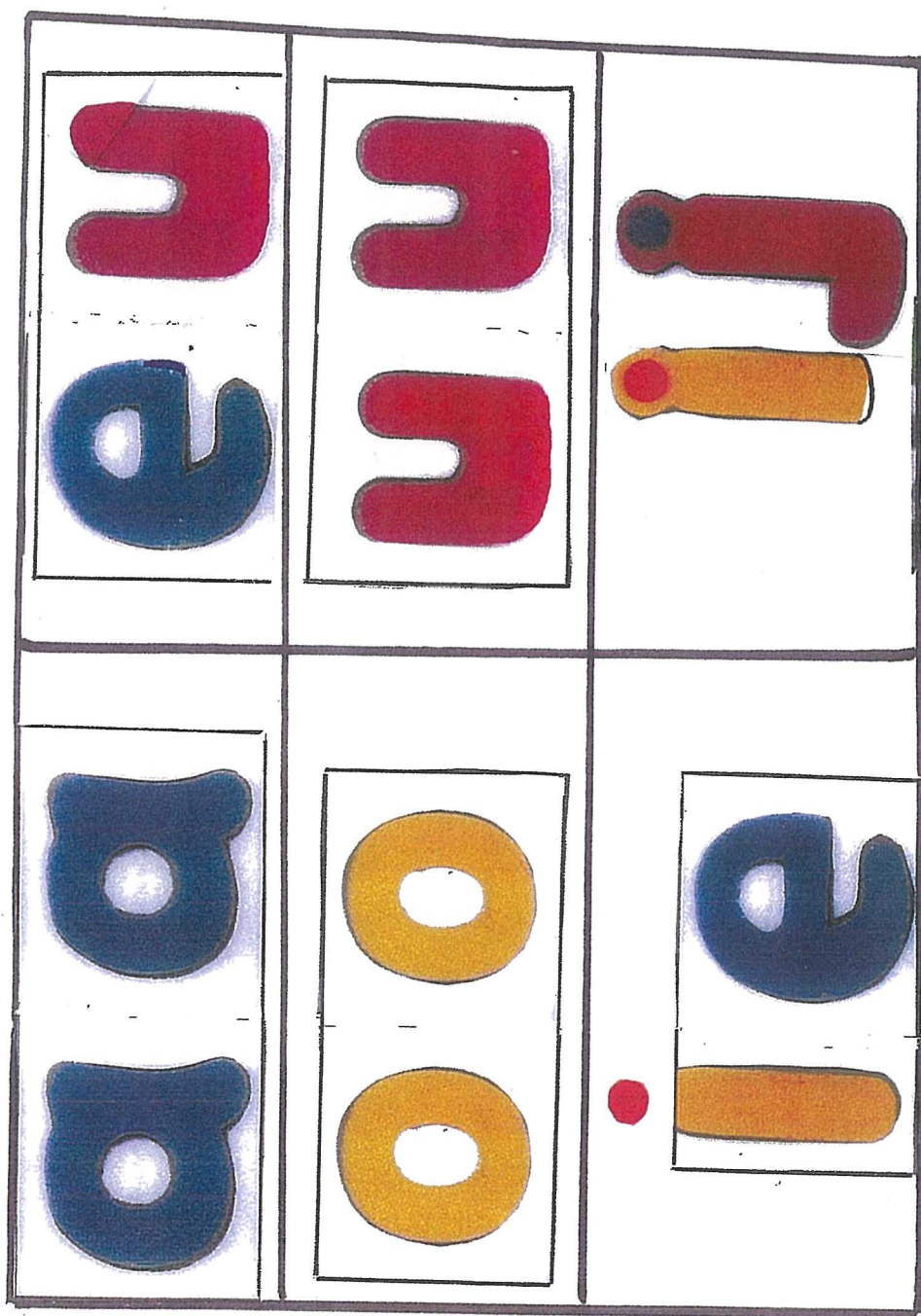
3. Print out de volgende twaalf bladzijden, plak ze op 300GSM kaarten en knip de A5 namen uit.

Zes herkennings oefeningen:

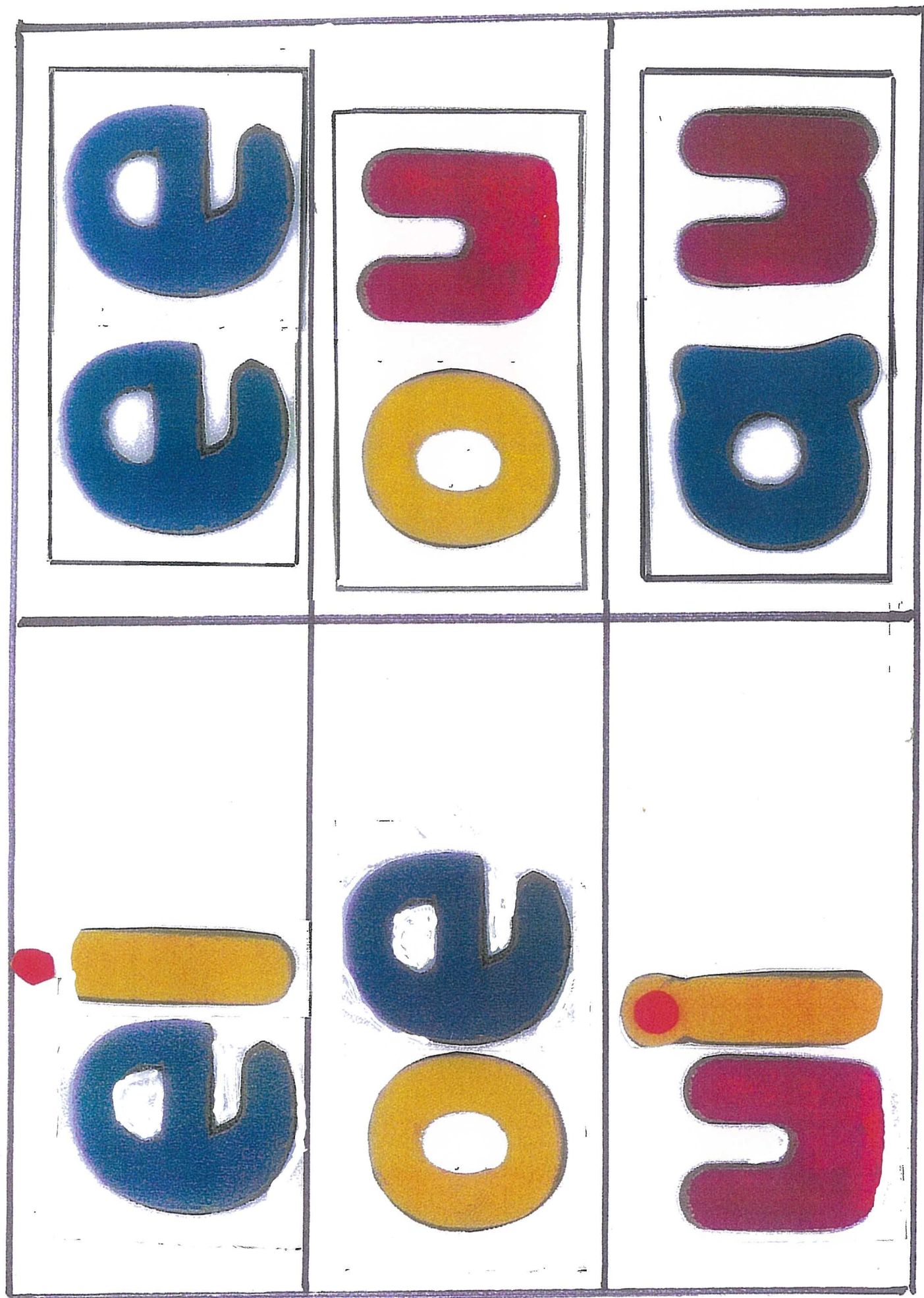
Juf: leg deze kleine groep(noot) op de grote, enz.

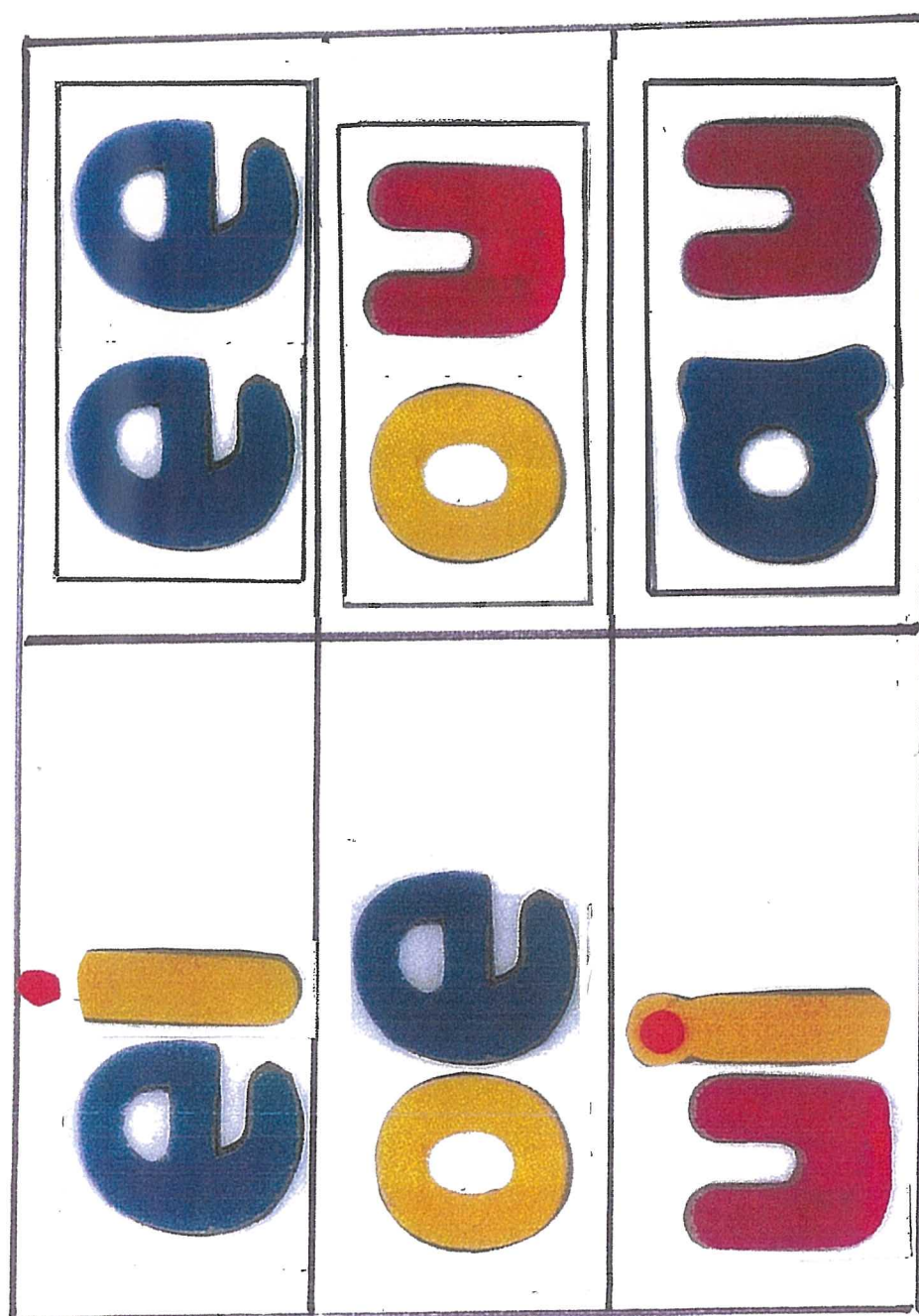
Deze Code Namen worden besproken in de volgende les.

17

let

ies

us

oot

in

oo

let

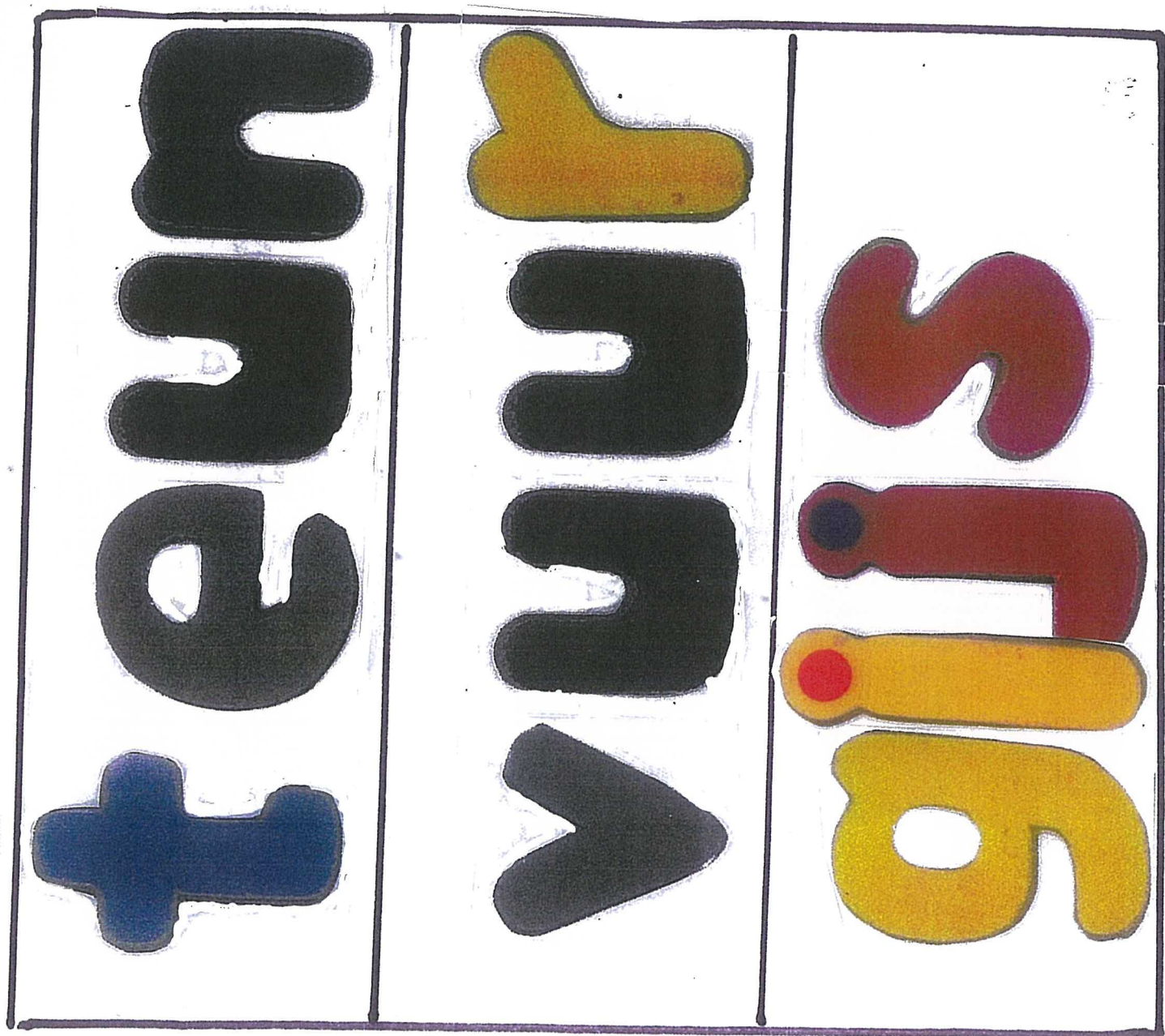
les

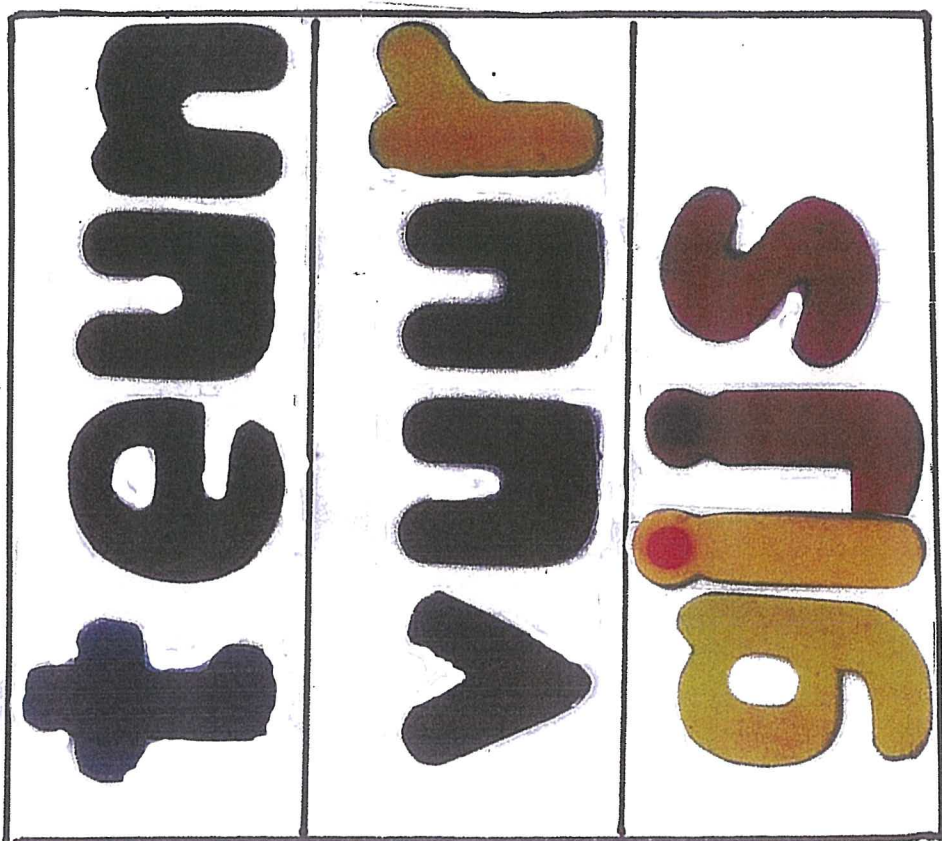
snz

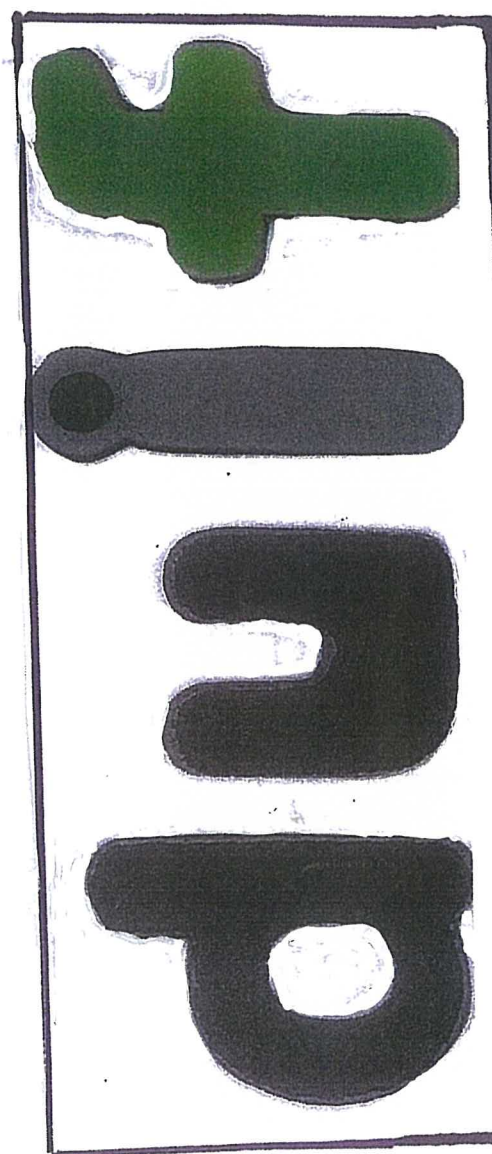
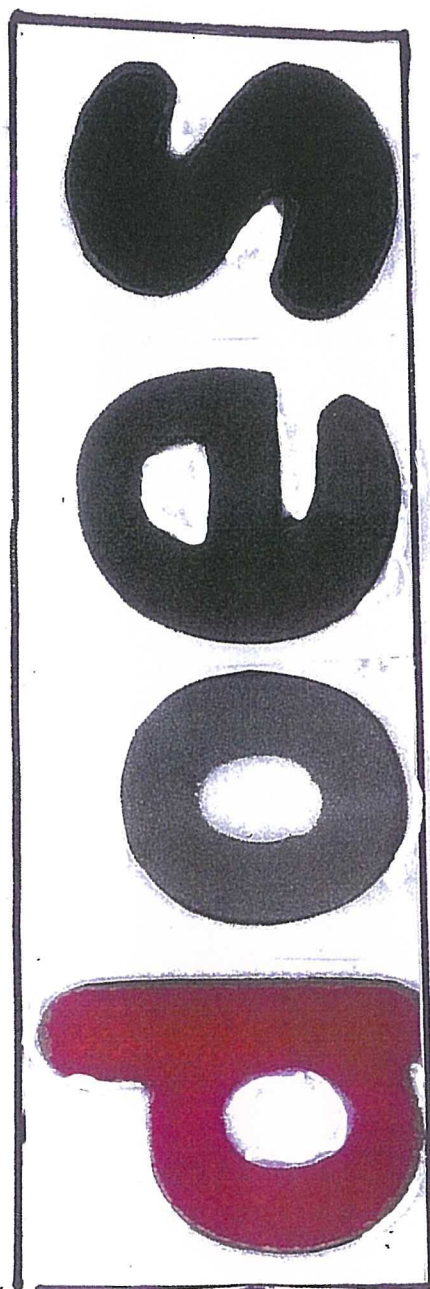
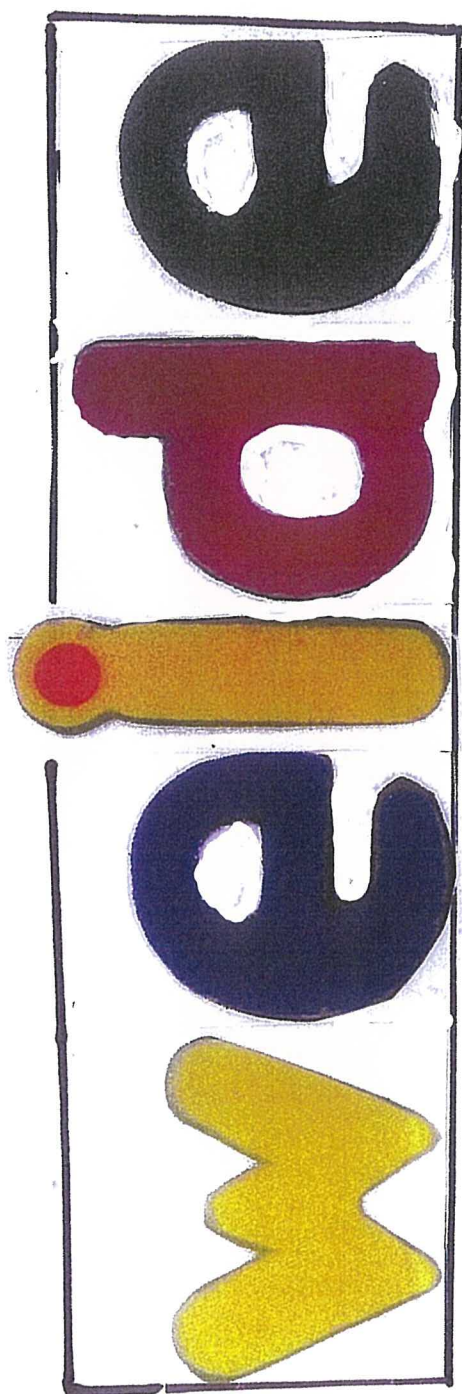
toot

im

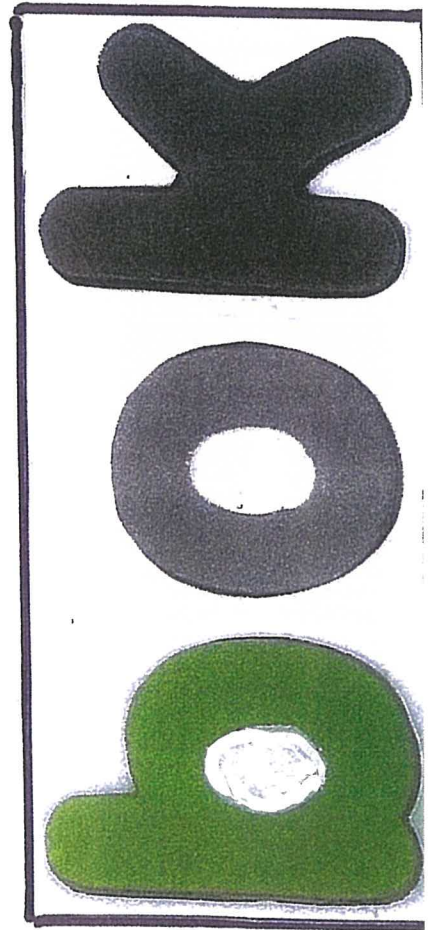
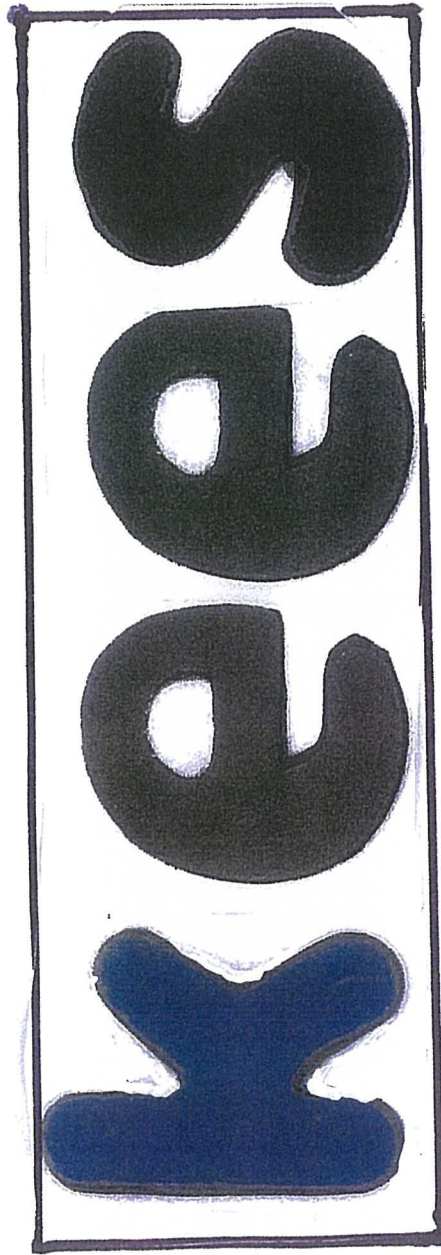
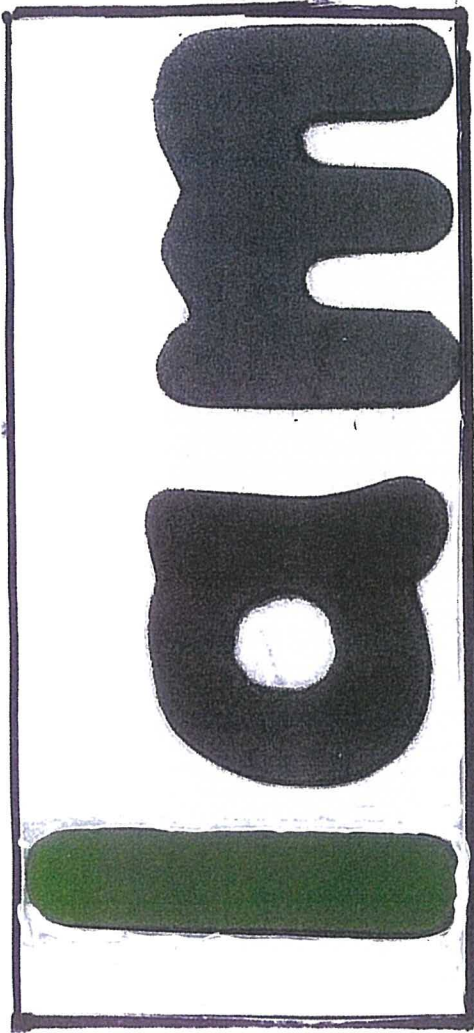
dad

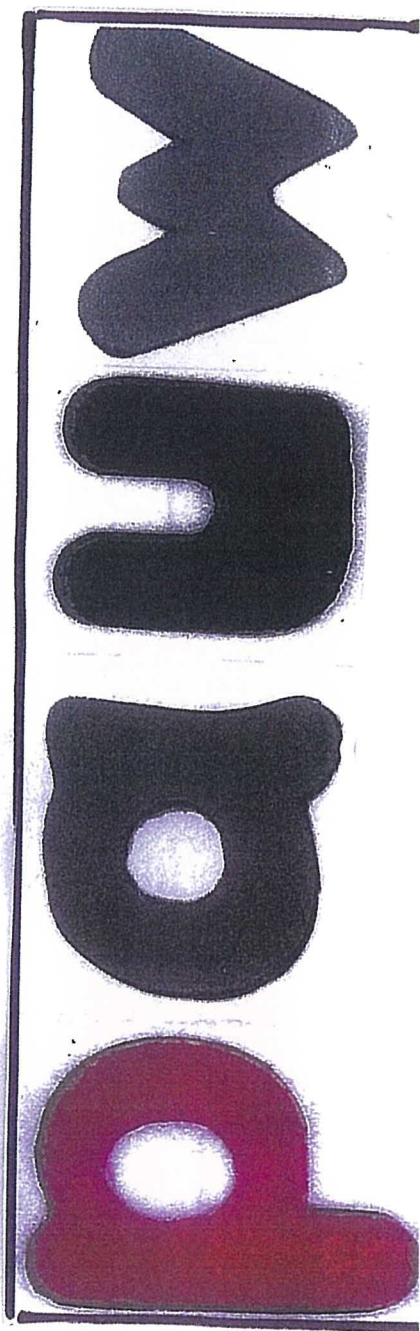
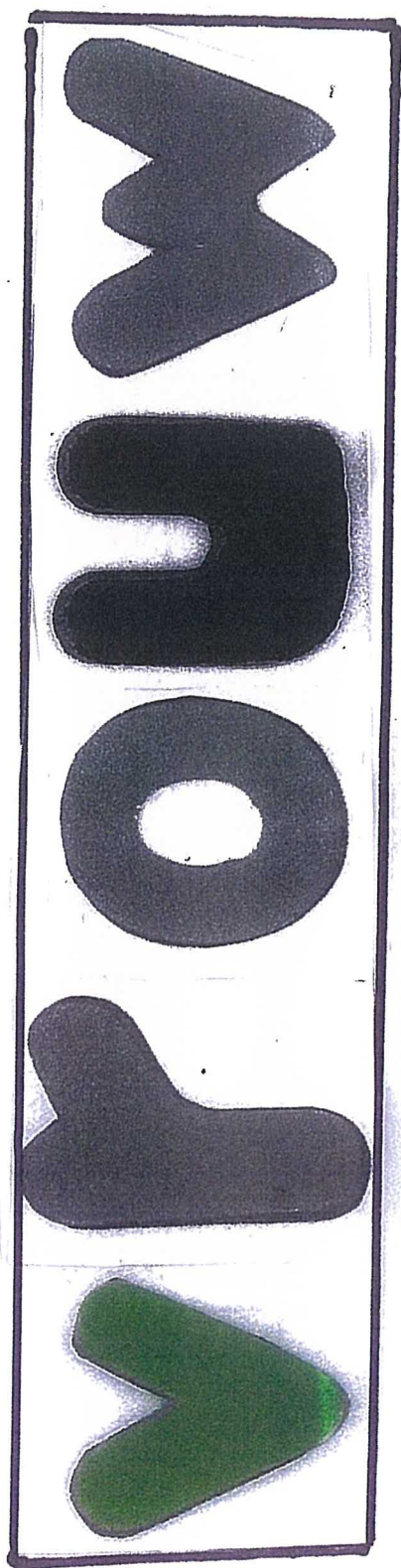
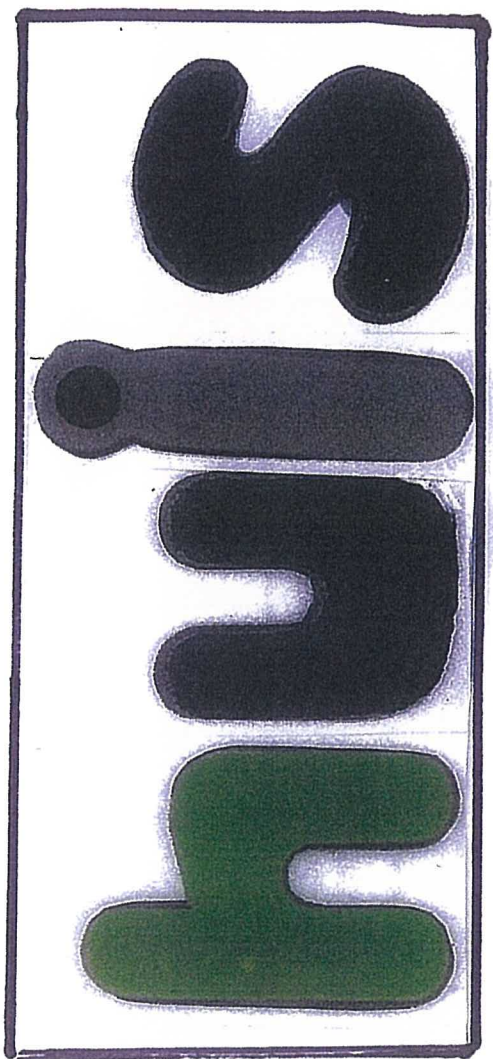

trap
seap
we

lam rees book

hulS

WnoJv

WnoJv

15

aap

noot

mies

wim

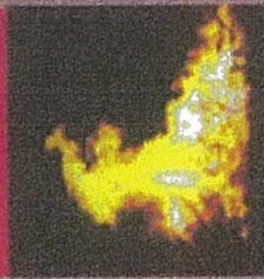
zus

jet

teun

vuur

gijs

weide

does

duif

lam

kees

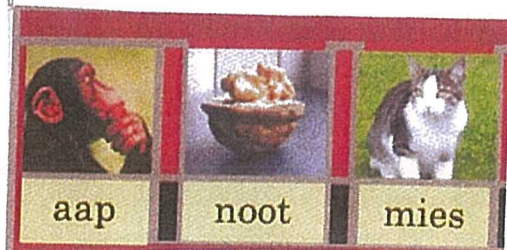
bok

vrouw

pauw

• DE NAMEN VAN HET OUDE
LEESPLANKJE & 2 NIEUWE

• **DE NAMEN VAN HET OUDE
LEESPLANKJE & DRIE NIEUWE:**

aap, noot, mies..... wim, zus, jet
teun, vuur, gijs.....weide, does, duif
lam, kees, bok.....huis, vrouw, pauw

5. KLINKERS & MEDEKLINKERS.

AART BARK

You Tube

- Maths, Reading & Spelling in minutes
- **Zó leer je lezen & schrijven**
- Engels vanuit Australië
- French, Spanish & Italian in minutes
- Download notes & books free of charge
- **1200 kostelijke limericks voor jong & oud**
- Spelefoon boek: 15000 woorden.

www.thebarkbequest.com

• **KLINKERS & MEDEKLINKERS.**

1A...a,e,i,o,u

1B...aa, oo, ie,

eu, uu, ij,

ei, oe, ui,

ee, ou, au

2. b,d,f,g

3. h,j,k,l,m

4. n,p,r,s

5. t,v,w,z

De Code Namen van het nieuwe leesplankje

In “**Zó leer je lezen en**

schrijven,” worden de bekende

name ook gebruikt in mijn uniek

“**Spelefoon Boek.**” Waarin 15000

woorden gerangschikt zijn volgens Klank
& Ritme!

De Code Namen geven de klank aan van de
beklemtoonde lettergreep: **belangstelling** is
een **Lam word**. Het **ritme** wordt aangeduid
met een sort **Morse Code**: • — • •

Horen & Luisteren

By het **sorteren** wordt de betekenis van de
woorden dus niet besproken!

4. Geheugen oefeningen

De tijd nodig voor het van buiten leren van de Code Namen hangt natuurlijk af van leeftijd en vaardigheid.

Les 1

Juf

Aap Noot Mies

leerling

Aap Noot Mies

Les 2

Aap Noot Mies

Wim Zus Jet

Aap Noot Mies

Wim Zus Jet

Les 3

Aap Noot Mies

Wim Zus Jet

Teun Vuur Gijs

Aap Noot Mies

Wim Zus Jet

Teun Vuur Gijs

Enz

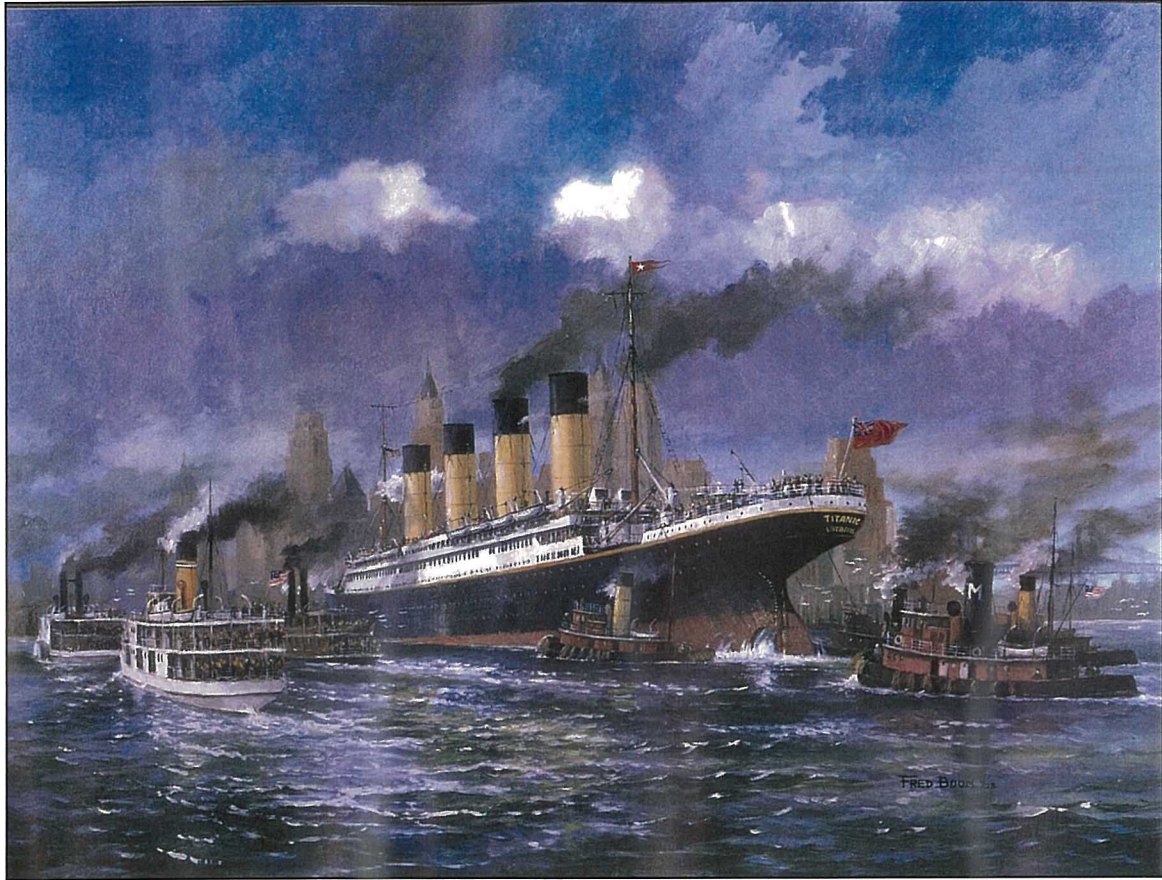
- **HET DOCEREN VAN DE LETTERS.**
- **VOORBEELD VOOR DE KLINKERS:**
Voor deze oefeningen gebruiken
wij weer de A4 of de A5 Code
Namen van les 3.

A

1.juf: dit is a van lam

- **de leerling zegt: a
van lam**

- **juf: leg het
op de juiste plaats.**

2012 TITANIC

One Hundred Years

A Head-On Collision

A. Bark

2. juf: dit is e van

•leerling: e jet

van jet...

3. juf: dit is i

van wim;...

4. juf: dit is o

van bok;...

5. juf: dit is **u**

van **z**u**s**;...

B

• juf: geef mij

a van **l**a**m**,

i van **w**i**m**,

o van **bok**,

e van **jet**,

u van **zus...**

C

• **juf: welke
letter is dit?**

•leerling: a
van lam...

uiteindelijk:
alleen maar
a, i, o, e, u

DE LANGE KLINKERS

Juf zegt: aa van aap

Leerling: aa van aap,...

oo van noot,... ie van mies
eu van teun,...uu van vuur
ij van gijs, ...ei van weide
oe van does,...ui van duif, huis
ee van kees,...ou van vrouw
au van pauw

MEDEKLINKERS

SCAN

b... eerste letter in **b**ok

juf wijst op de **b**...**b**,...

d... eerste letter in **d**oes

f... laatste letter in **f**uif

g... eerste letter in **g**ijs

h... eerste letter in **h**uis

j... eerste letter in **j**et

k... eerste letter in **k**ees

l... eerste letter in **l**am

m... eerste letter **m**ies

n... eerste letter in **n**oot

p... eerste letter in **p**auw

r... laatste letter in vuur**r**

s... laatste letter in zu**s**, mies**s**

t... eerste letter in **t**eun

v... eerste letter in **v**rouw

w... eerste letter in **w**im

z... eerste letter in **z**us

Na les 5

6. Het vormen van de letters.

**Dat gebeurt met de
wijsvinger; het schrijven
begint niet vóór het 6e jaar!
Waarom toch al die haast?
Waarom is het zo belangrijk
om je naam te schrijven,
ondersteboven en van rechts
naar links?**

**Wij gebruiken weer de A4 of
A5 letters van les 1.**

Zeg en doe

b: honkbal: eerst the knuppel, dan de bal.

e in Jet. Naar rechts en random.

J: Paraplu. Handvat naar je toe, regendruppel.k

k: Kan-goe-roe.

m: Een en twee and drie.

o: Rand als je mond.

r: Race. Klaar, af!

t: Tuit. Het water gaat eruit; dicht doen.

u: De lus van Zus.

v: Vaas. Omslaag, omhoog.

x: Een kruis, links, rechts.

f eerst de fluit, dan
de vinger.

i insekt; eerst het
lijf, dan de kop.

d deurknop; eerst de
knop, dan de deur.

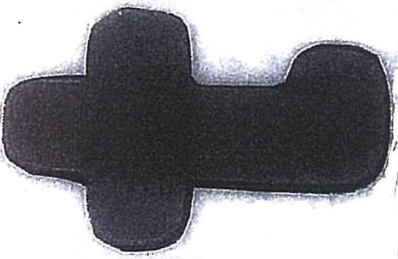
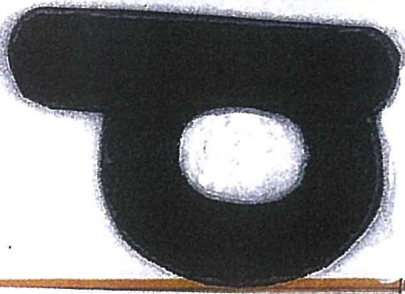
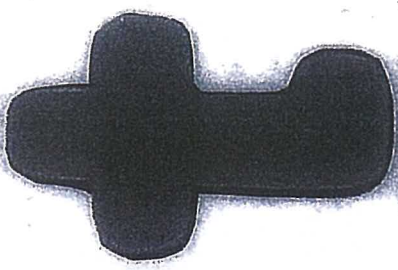
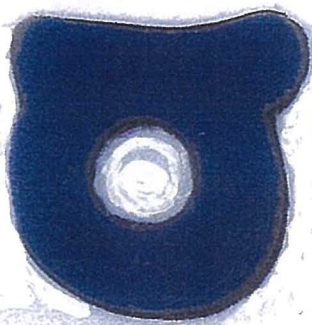
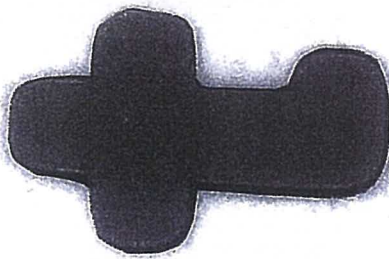
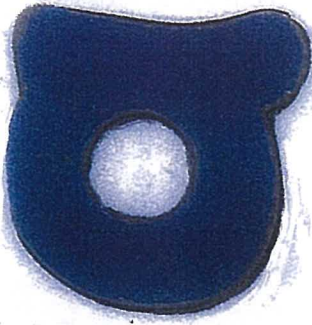
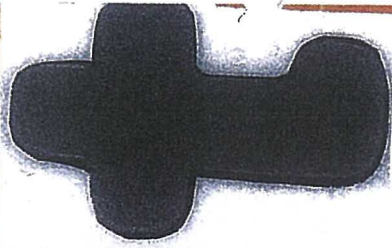
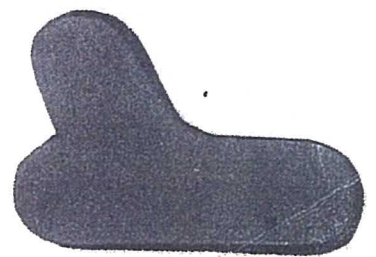
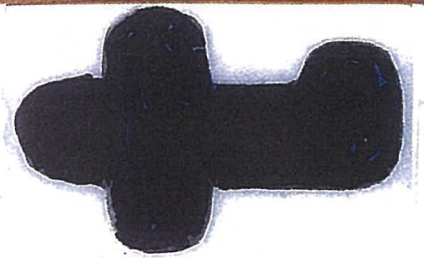
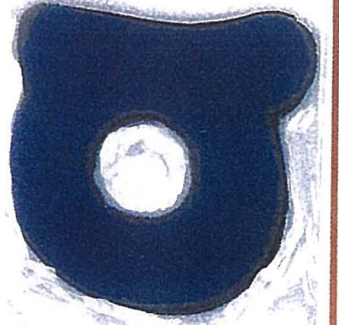
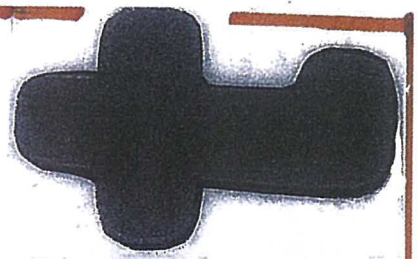
W wandelen; 1,2,3,4

l lange lies

s links, rechts, links

z zig, zag, zig

h eerst de schoorsteen,
dan het huis.

7.DE WOORDEN

**Voorbeeld voor de zes
-at woorden. Plak ze op
kaart en knip ze uit.**

A

Juf: dit is mat

Leerling: mat,...

B

Juf: geet mij lat,...

C

Juf: lees dit woord

- Alvorens met ons eerste verhaaltje te beginnen dat alle code namen bevat, gaan wij eerst de extra woorden leren die er in voorkomen. Ik geef ze in groepjes met hetzelfde patroon.

A. Juf: oom, boom, loom, room, toom, zoom.

Leerling herhaalt

B. Juf zegt, “wijs op zoom.”

C. Juf wijst op boom en vraagt, “welk woord is dit?”

Na een paar oefeningen alleen maar het opzeggen van de rijtjes.

naar, daar, jaar, gaar, haar

dier-dieren, vier-vieren,

bier, dier, fier, hier, kier

tuin, duin, kuin, puin, ruin

zijn, dijn, fijn, gijn, lijn, mijn

ging-gingen, ding-dingen

ping, ring, wing, zing

zoon-zonen, boon-bonen

hoon, koon, loon, toon

om, bom, dom, gom, kom

tien, dien, kien, zien

uur, buur, duur, guur, kuur

dag, lag, mag, rag, zag

met, het, net, pet, zet

hond, bond, mond, pond

van, ban, dan, jan, kan, man

want, kant, tante

ge, te, de, een

wil-wilde, gil-gilde, kil

pil-pillen, wil-willen

pas, bas, gas, jas, kas, las, ras

en, ben, den, ken, pen, ren

boor-boren-geboren

hoor-horen, door, goor, koor

in, fin, kin, pin, win, zin

aai-aaien, baai-baaien,

gaai-gaaien, haai-haaien

13. naar de dierentuin

Oom teun en zijn zoon wim
gingen om tien uur een dag
met oom gijs, zijn vrouw jet,
haar zus mies met een kees
hond naar de dierentuin om
de verjaardag van tante does
te vieren want zij wilde de

**apen noten geven, de pas
geboren bok en het pas
geboren lam in de wei zien,
de duiven en de pauwen
aaien.**

Author's Background

Born 20.12.1928

1. **H.S.C. (HOLLAND)** 1947
 4 Unit Maths, Mechanics, Technical Drawing
 Physics, Chemistry, Biology, Political Economy
 History, Geography, Dutch, English, French
 German, Art, P.E.
2. Certificate of Ability, Nautical College Holland, 1949
3. Diploma 3rd. Mate, Sea Going Trade Holland 1951
4. Diploma 2nd. Mate, Sea Going Trade Holland 1954
5. Spanish Commercial Correspondence Holland 1954
6. French Commercial Correspondence Holland 1958
7. English Commercial Correspondence Holland 1961
8. Language Studies: Friesian, Italian, B.A. French
9. High School Teacher: English & French Holland 2 yrs
10. High School Teacher Australia 14 yrs
- De La Salle, Ashfield**
 Latin, French & English.
- St. Dominic's, Kingswood**
 Creative Writing, English, Subject Master Technical Drawing
- Patrician Brothers, Granville**
 Creative Writing, Mathematics, Subject Master Music
- Oakhill College, Castle Hill**
 Creative Writing, Mathematics, Subject Master Technical
 Drawing, French & Art
11. Insurance & Real Estate Agent (Finance)
12. Owner Builder (Rammed Earth)
13. Hawkesbury Adult Education Creative Writing, Spanish.
14. Professional Musician Accordion, Flamenco Guitar.
15. Author of Textbooks English & Mathematics
16. Private Tutor since 1976: K-12
17. Soccer Coach

THE 3RS

THE PROFESSIONAL WAY

A. BARK, CATTAL N.S.W. 2756

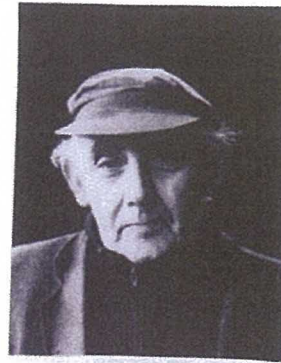
• DOWNLOAD DEEL 1

From page 40 onwards.

Het book bevat 3000 korte woorden gerangschikt onder de 17 codenamen.

Doe een paar groepjes van verschillende codenamen per dag alsmede één van de oefeningen.

Pas als leerlingen de woorden vloeiend kunnen lezen, kunnen zij beginnen met de langere woorden.

teun

vuur

gijs

geus

uur

ijs

heus

guur

gijs

keus

huur

hijs

leus

muur

lijs

neus

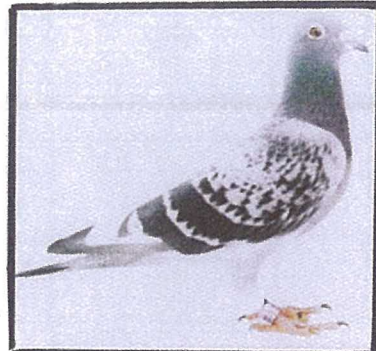
vuur

rijs

reus

zuur

wijs

weide

does

duif

ei

oer

uit

kei

boer

buit

lei

loer

quit

mei

moer

luit

hei

roer

muil

wei

voer

ruit

Aart Bark

From the Past to the Present for the Future

Spelefoonboek

Woordfamilies

gerangschikt volgens ritmepatroon
onder de volgende Codenamen

Spelefoonboek

©Aart Bark 2010

De Woordfamilies

(15000 woorden en hun afleidingen)

zijn ook opgenomen in

“Zó leer je lezen en schrijven” Deel 2.

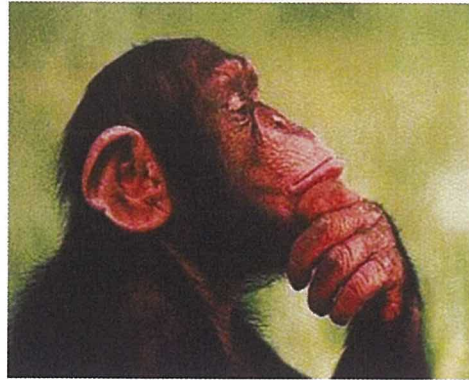
Ze zijn geschreven om de leesvaardigheid van
Basisschool leerlingen te bevorderen.

Het **Spelefoonboek** in zijn geheel kan als leidraad
voor schrijvers gebruikt worden.

National Library of Australia
ISBN 0 949384 62 3

Cattai School of Aart
The 3Rs The Professional Way
25 Reedy Road Cattai 2756
NSW Australia

Aap

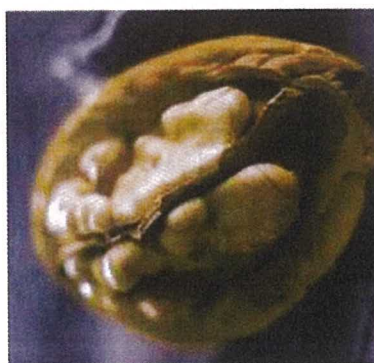
fa la ma na pa ra **qua** sla **spa** dra **tja** ah **sja**h

baad daad laad naad raad waad zaad **braad**
draad graad **kwaad** smaad **schaad** baadt laadt
raadt waadt schaadt braadt smaadt

gaaf laaf naaf raaf **slaaf** braaf graaf **staaf**
schaaf **slaafs** laaft schaافت slaافت graافت

haag jaag Kaag laag maag vaag zaag
blaag klaag **slaag** vlaag **draag** graag kraag Praag
daags slaags **laagst** maagd **daagt** jaagt waagt
zaagt **klaagt** plaagt slaagt **knaagt** draagt **vraagt**

Noot

do ho Jo Ko zo **vlo** pro **stro**

bood dood Jood nood rood **brood** doods
Joods loods **doodt**

doof loof **schoof** kloof sloof **stoof** hoofd
doofst ooft dooft **looft** roof **slooft** stooft

oog boog hoog Koog loog toog woog zoog
vloog droog **oogst** hoogst **oogt** zoogt **droog**

ooi dooi fooi gooi hooi kooi looi mooi rooi
tooi zoi **schooi** plooi **prooi** moois **mooist**
dooit gooit looit nooit rooit tooit **schooit**
plooit vlooit

Mies

mi pi si ti ski die Rie wie zie **knie**
drie spie

bied lied spied biedt **spiedt**

bief dief hief lief vief blief **kief** brief
grief stief **liefs** liefst **blieft** klieft

biecht lieg wieg **vlieg** liegt wiegt vliegt

giek kiek piek Riek wiek ziek **klik**
Griek kwiek spiek **Grieks** piekt **chic**

hiel kiel viel wiel ziel **kniel** Driel kriel
schriel stiel **hielp** biels **knielt** **mille**

Wim

rib slib krib **slibt**

bid lid mid **smid** gids **bidt**

gif rif **klif** grif **gift** lift zift **schift** drift
schrift stift

zich dicht jicht licht nicht richt wicht
zicht **plicht** sticht zwicht **lichtst**

big lig wig **bigt** ligt

ik bik dik Fik hik lik mik pik Rik tik
wik **schik** blik flik klik slik knik snik

Zus

de ge je me te we ze

duf juf muf puf suf **bluf** puft suft bluft

kuch ducht kucht lucht tucht zucht **klucht**
vlucht vrucht

mug rug **plug** vlug brug stug **vlugst** stugst

buk juk nuk ruk tuk **pluk** druk kruk stuk
buks bukt rukt plukt rukt drukt

bul gul kul mul nul pul rul sul vul smul

Jet

hè eb heb web

bed Ted **Fred** tred

hef kef lef **klef** tref **chef** **chefs** heft keft
treft

pech Tsjech **echt** hecht recht vecht **plecht**
slecht vlecht knecht specht **rechts** slechts

eg heg keg leg weg zeg **scheg** dreg steg
legt zegt

bek dek gek hek lek nek pek rek wek
plek vlek spek **drek** trek vrek **strek** stek
geks heks **tekst** dekt lekt rekt wekt **trekt**
strekt **cheque**

Teun

beu keu reu **bleu** sneu

gleuf sleuf

deug heug meug teug zeug **deugd** jeugd
heugt

beuk deuk jeuk leuk peuk reuk **breuk**
kreuk **spreuk** beukt deukt jeukt **kreukt**

beul geul heul peul zeul **beult** heult

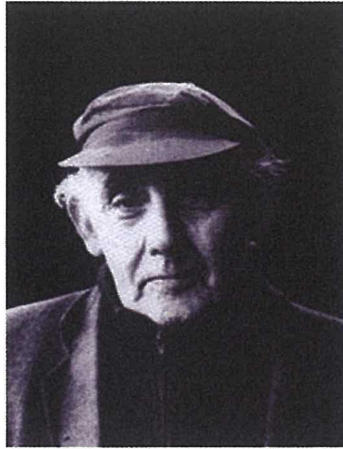
Vuur

U jus nu cru **kuub** **spuug** **truc**
uur buur duur guur huur kuur
muur puur zuur **stuur** schuur
stuurs buurt duurt huurt kuurt
schuurt stuurt **pluche** **fuut** bruut
Uw duw luw ruw **sluw** stuw
schuw **duwt** stuwt schuwt

Gijs

bij dij gij hij jij lij mij pij rij tij
wij zij **blij** vlij **snij** brij vrij

lijd nijd rijd tijd wijd zijd lijdt rijdt
wijdt **glijd** glijdt **strijd** strijdt

kijf lijf vijf wif **schijf** blijf **drijf** wrijf
stijf kijft **blijft** drijft wrijft

hijg rijg vifg **krijg** stijg **twijg**
hijgt rijgt **krijgt** stijgt

Weide

ei kei lei mei rei wei **klei** vlei
brei prei **sprei** schrei

leid leidt meid **scheid** scheidt **spreid**
spreidt weids

neig dreig neigt **dreigt**

eik reik reikt **sjeik**

Does

boe doe gnoe hoe koe moe
roe

goed hoed moed **bloed** vloed
spoed broed broedt bloedt

boef foef hoef loef poef toef
woef **droef** groef proef **schroef**
stroef **hoeft** loeft toeft **proeft**
troeft schroeft

boeg joeg **ploeg** sloeg droeg
kroeg vroeg **vroegst**

Duif

ui bui lui pui spui brui krui trui **Huib**

duid huid luid zuid bruid kruid luidst duidt

duif fuif huif kuif ruif wuif schuif kluif
snuif druif struif stuif fuift wuift schuift
kluift snuift

juich juicht **buig** huig ruig tuig buigt

buik duik fuik luik puik ruik sluik pruik
struik stuik duikt ruikt stuikt

uil buil huil kuil muil puil ruil tuil vuil zuil
schuil druil pruil huilt puilt ruilt schuilt
pruilt

Lam

bah

drab krab kwab **abt**

bad had pad rad wad **blad** glad klad
trad stad **stads**

af gaf kaf laf maf paf waf **schaf** blaf
draf graf straf **staf** kaft maft schaft
blaft **straft**

ach lach **dacht** jacht lacht macht nacht

Kees

meedoen meegaan **reebok** sleeën sneeën treeën
tweeën **theedoek** theemuts theepot veearts
veemarkt veestal veeteelt veevoer **weemoed**
zeegat zeehond zeekaart zeekoe Zeeland
zeeleeuw zeelucht zeemacht zeemeeuw zeemijl
zeepost zeereis zeeschip zeslag zeevis zeewier
zeeziek **treeplank** tweekamp tweemaal tweestrijd
tweetal tweetjes tweevoud

debet rebus **zebra** zebra's **baby**

ede lede mede rede zede **schede** snede **brede**
trede wrede **schrede** tweede **edel** bedel schedel
schedels **bedelt** eden deden heden leden meden
reden zeden gleden kleden kneden sneden
treden schreden streden steden Zweden **leder**
neder reder teder veder weder smeder breder
wreder **reders** sedert **zedig** vredig **kleding**

Bok

Bob lob Rob tob slob schrob tobt
schrobt **bod** god vod

of bof dof hof lof mof tof **plof** slof
grof prof trof **stof** dofst tofst **boft** doft
poft schoft ploft sloft stoft

joch noch poch toch **bocht** kocht mocht
pocht tocht vocht zocht vlocht

log nog rog

bok dok fok gok
hok jok kok lok
mok nok pok rok
sok tok wok **schok**
shock sjok **blok**
klok plok slok vlok

Vrouw

jou kou nou oud goud woud bout fout hout
zout mout stout bouw jouw mouw rouw
touw vouw spouw trouw vrouw schouw
bouwt rouwt vouwt trouwt clown clowns

Pauw

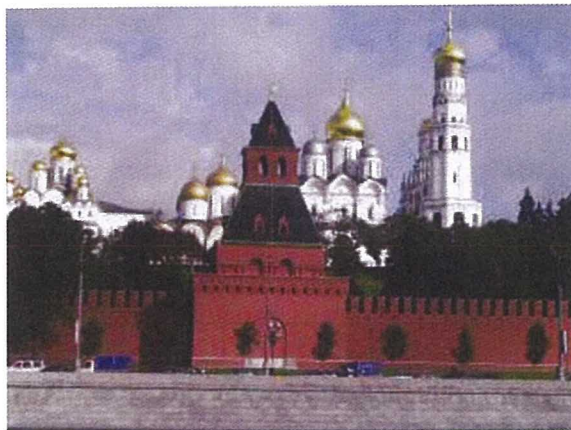

pauk paus auw !

dauw gauw kauw lauw

nauw pauw rauw **blauw**

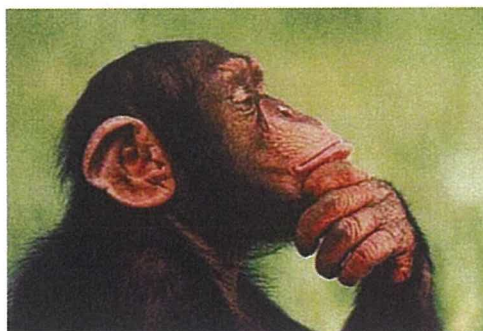
flauw klauw grauw **kauwt**

**FROM THE PAST
TO THE PRESENT
FOR THE FUTURE**

Aap

Babel fabel kabel sabel fabels kabels sabels
blabla slabak **Brabant**

Adam radar **gade** jade lade kade made
kwade spade **schade** adel
dadel zadel **dadels** zadels
adem vadem **Aden** baden
daden kaden laden maken
naden paden raden waden
zaden **schaden** smaden
spaden braden draden graden
badend ladend wadend
bradend smadend **ader** bader
dader kader lader nader
vader **aders** baders daders
laders vaders **nadert** vadert **gading** lading
nadeel nadoen nadruk **schaduw** schaduwt
baadde laadde raadde waadde **schaadde**

smaadde **braadde** **baadden**
laadden raadden waadden

schaadden smaadden

braadden naadje paadje

zaadje **blaadje** draadje

naadjes paadjes zaadjes

blaadjes **draadjes** laatje

laadbak raadhuus raadzaal

raadzaam raadsel **zaadcel**

zaaddoos **braadpan**

braadworst draadloos **kwaadheid** kwaadschiks

raadsheer raadslid raadsman

rafel tafel wafel **rafels** tafels wafels

laafde schaafde draafde **laafden** schaafden

draafden schaafwond **braafheid**

Graafschap

nagaan lage sage vage

trage **hagel** nagel **nagels**

hagelt **dagen** hagen jagen

lagen magen sagen wagen

zagen **blagen** klagen

plagen slagen vlagen

knagen dragen kragen

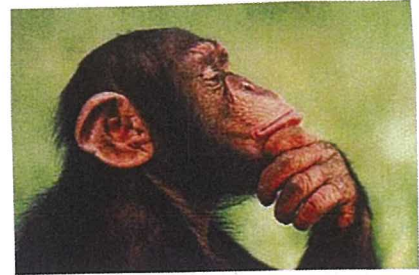
vragen **jagend** zagend

klagend plagend knagend

dragend **wagens** jager lager

- Pak de kaas voor mij.
- Ga staan! opdrachten
- Kam je haar!
- Praat tegen me!
- Pak een kaars.
- Geef dit briefje aan Pa.
- Ik heb een hamer nodig.
- Haal je schaatsen.
- Waar zit je duim?
- Doe je jas aan; we gaan uit.

AAP

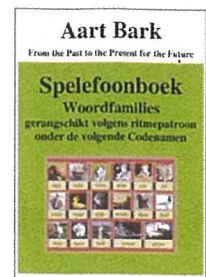

Het is zeer belangrijk geen commentaar te leveren; zelfs geen 10 met een griffel want dat houdt in dat er ook een 4 zonder griffel is.

Zeker geen plakkertjes met een aardbeien geur(The inner game of tennis, Galway)

AART BARK

From the Past to the Present for the Future

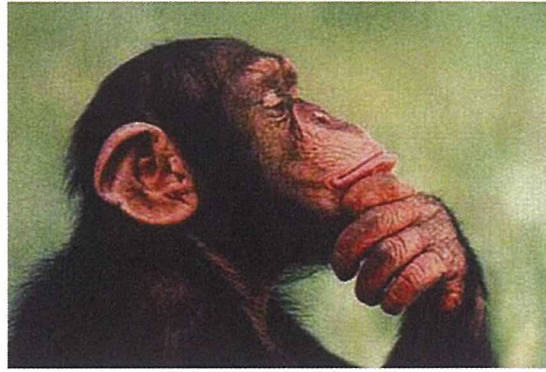
Een taalkundig meesterwerk

Een **zoogdier** op de **Koog vloog** met
een **boog omhoog**.

Onze vogel**kooi** is vandaag in
feest**tooi** zonder rot**zooi**.

De **kooi** is het **mooist** als het **dooit**,
maar op de **Noordpool** gebeurt dat
bijna **nooit**.

Aap

dictee 1

- Mijn **pa** en mijn **ma** zaten **sla** te eten in de lege **spa** van de **Shah**.
- Houdt de **raaf** van de **graaf** van **maan**zaad?
- **Inderdaad**, want dat kan geen **kwaad**.
- Mijn vriend uit Den **Haag** gaat **vandaag** naar **Praag**.
- **Jaap** pakte **ongevraagd** mijn **zaag**.
- Ik greep hem bij zijn **kraag** en gaf hem een pak **slaag**.
- Onze tamme **kraai** houdt van **taaitaai**.
- Ik luister **vaak** naar het **verhaal** van Sint Joris en de draak.

dictee 2

- Deze **aal** uit de **Waal** is **kaal**.
- Diezelfde **aal** is zo glad als de vloer van een **balzaal**.
- Bram zit altijd voor het **raam** van zijn **kraam**.
- Een **haan** eet **graan**. Kijk, **daar** komt hij al **aan**.
- Een **Vlaamse zwaan** zwom bij volle **maan** in de **Zaan**.
- **Laat** ze hun gang maar **gaan**; zij wonen hier heel ver vandaan.
- **Jaap** is een **knaap** die alleen maar **gaapt** .
- Het eten is **klaar**. De **aardappelen** zijn **gaar**. Begin dus **maar**.
- Dit **paard** is heel **zwaar** en dus veel **waard**.
- Een kerst**kaars** is soms wit, soms **paars**.

Mies

zinnen om uit te voeren

- Wijs naar je linker **kn**ie.
- Kijk in de **br**ievenbus. Is er een **br**ief?
- Haal de **vl**iegenmepper even.
- Pak mijn **ri**em uit de la.
- Tel van **drie** tot **tien**.
- Buig eens **diep**.
- Zet de deur maar op een **kier**.
- Hier zijn **drie** koekjes. Kies er één.
- Haal je **fiets**; wij gaan weg.
- Doe je **nieuwe** pet maar op.

Noot

	komen	kopen	lopen	mogen
Ik	kom	koop	loop	mag
Jij , u , zij	komt	koopt	loopt	mag
Wij, jullie, zij	komen	kopen	lopen	mogen
	gekomen	gekocht	gelopen	gemogen
Ik , jij, u, hij, zij	kwam	kocht	liep	mocht
Wij, jullie, zij	kwamen	kochten	liepen	mochten
	Kom je?	Koop je?	Loop je?	Mag je?

2 spreekwoorden en gezegden

- Er valt te veel tussen schip en kaai.
- Als het schip met geld komt.
- 't Is een schip van bijleg.
- Zijn schip raakt in de lij.
- Als het schip zinkt, zwemmen de ratten er uit.
- Schipbreuk lijden.
- Schipbreuk lijden in het zicht van de haven.
- Jonge schippers, ouwe zuipers.
- Met wat schipperen zijn doel bereiken.
- De vingers jeuken mij.
- De vinger op de mond leggen.
- De vinger leggen op de wonde plek.
- Brand je vingers niet!
- Lekker is maar een vinger lang.
- Hij likt er vinger en duim naar.
- Daar zal hij zijn vinger niet blauw aan tellen.
- Als men hem de vinger geeft, neem hij de hand.
- Hij heeft lange vingers.
- Men moet wat door de vingers zien.
- Hij is met een natte vinger te lijmen.
- Iemand met de vinger nawijzen.
- Zij windt hem om haar vinger.
- Dat kun je op je vingers natellen.
- Iemand op de vingers tikken.
- Vorsten hebben lange vingers.

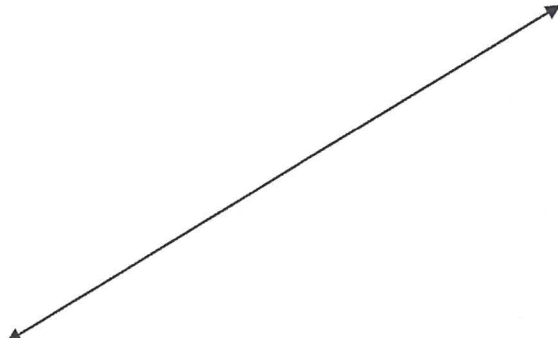
- Iemand op de vingers kijken.
- Hij wordt wijs als zijn vingers even lang zijn.
- Hij slaat door als een blinde vink.
- Hij zit op het vinketouw.
- Een blikken dominee.
- 't Is net een blikken pan; zo heet en zo koud.
- Wat van blik is heeft weinig waarde.
- Hij zei dat zonder blikken of blozen.
- Hij is zo blind als een mol.
- In 't land der blinden is éénoog koning.
- Hij is met blindheid geslagen.
- Hij slaat ernaar als een blinde naar het ei.
- Hij oordeelt als een blinde over de kleuren.
- Er zijn meer zienden die blind zijn dan blinden die niet zien kunnen.
- Menigeen is ziende blind.
- Als de blinde de blinde leidt, vallen ze beiden in de gracht.
- Ik wou 't graag zien, zei de blinde, dat men ogen uitdeelde.
- Maak je niet dik, dun is de mode.
- Zij gingen voor hem door dik en dun.
- 't Zijn dikke vrienden.
- Hij zit er dik in.
- Wat zullen wij dan tot deze dingen zeggen?
- Alle goede dingen bestaan uit drie.
- Beproeft alle dingen en behoudt de goede.
- Alle dingen hebben twee handvatten.
- Gedane dingen nemen geen keer.
- Alle dingen zijn maar een weet.

sorteren van rijmende woorden

Sommige woorden rijmen,
zoals kaas en haas
bossen en lossen
netel en zetel.

We geven twee lijsten met woorden die je kunt uitknippen en op rijm achter elkaar kunt plaatsen. Je kunt ook met pijlen aangeven welke woorden rijmen.

gaten	stoten
horen	wissel
boten	schrijven
kieren	leuze
dissel	laten
klungel	duren
ergens	botter
bouwen	koren
blijven	koepel
uren	saus
eeuwen	mieren
keuze	slungel
otter	trouwen
hoepel	leeuwen
paus	nergens

sorteren op klank en spelling

aap	noot	mies	wim	zus	jet
draad					
teun	vuur	gijs	weide	does	duif
			kei		
lam	kees	bok	vrouw	pauw	
				dauw	

Leg de woorden op de juiste plek.

De klank in **draad** is hetzelfde als de klank in **aap**.

Draad is dus een **aap**-woord

De klank in **wieg** is hetzelfde als de klank in **mies**.

Kei moet dus onder **weide** geplaatst worden,

want het heeft dezelfde klank en dezelfde spelling

Doe nu hetzelfde met de volgende woorden. Plaats ze in de tabel.

wok	raaf	vlo	brood	drie	lied	smid
krib	web	lef	buk	zucht	sneu	gleuf
nu	buurt	tijd	blijf	kei	dreig	moe
goed	trui	huid	krab	bad	kleed	neef
nog	bod	jou	goud	dauw	gauw	draad

code names

for the
15 basic Dutch sounds
&
17 Dutch spelling patterns

aap

noot

mies

wim

zus

jet

teun

vuur

gijs

weide

does

duif

lam

kees

bok

vrouw

pauw

ritmes, woorden & codenamen

ritmes	woorden	codenamen
■■■■■●	buurman	vuur
●■■■■■	bewolkt	bok
■■■■■■●●	klauteren	pauw
●■■■■■●	oktober	noot
●●■■■■■	jongelui	duif
■■■■■■●●●	peulenschillen	teun
●■■■■■●●	vertrouwelijk	vrouw
●●■■■■■●	tussenbeide	weide
●●●■■■■■	onderbewust	zus
■■■■■■●●●●	verkoopafdeling	jet
●■■■■■●●●	reclamebureau	aap
●●■■■■■●●	kampioenschappen	does
●●●■■■■■●	uitgeverijen	gijs
●●●●■■■■■	automobilist	wim
■■■■■■●●●●	levensverzekering	kees
●■■■■■●●●●	vakantiebestemming	lam
●●■■■■■●●●	fanatiekelingen	mies

sorteren volgens ritme patroon

■					
paard					
■●	kwebbel				
meubel					
●■					
tehuis					

Leg de woorden op de juiste plek:

- Paard bestaat uit 1 lettergreep.
- Meubel bestaat uit twee lettergrepen.
Bij meubel ligt de klemtoon op de eerste lettergreep.
- Tehuis bestaat ook uit twee lettergrepen
Bij tehuis ligt de klemtoon echter op de tweede lettergreep.

Kwebbel moet dus geplaatst worden achter meubel, want bij kwebbel ligt de klemtoon ook op de eerste lettergreep.

Doe nu hetzelfde met de volgende woorden. Plaats ze in de tabel.

plaats	kwebbel	geschat	hadden	krijt	erop	snip
heiblok	vleugel	verzorgd	ontrouw	boer	giro	kauwen
toegang	benauwd	gekste	taart	oorlog	onfris	bedroefd
applaus	fluit	reebok	klus	ribbel	cacao	ober
kabel	troebel	tekort	rebus	gebit	klutste	bezoek

sorteren volgens ritme patroon

 ●●				
klauteren				
● ●				
oktober				
●● 				
jongelui				

Leg de woorden op de juiste plek.

De streep geeft de klemtoon aan.

Voorbeeld: ●● Klauteren bestaat uit drie lettergrepen met de klemtoon op de eerste lettergreep. Daarom staat klauteren bij de code met het streepje op de eerste plek

Knip de volgende woorden uit en leg ze op de juiste plek in de bovenstaande tabel.

vijandschap	bijbenen	nabije	gewijde
dichterbij	stroperij	goedkeuren	bloedzuiger
tegoedbon	gemoedsrust	kangoeroe	evengoed
meubelen	beukenhout	zigeuner	rooskleurig
regisseur	minutieus	kruiwagen	kuieren
gebruiken	gefluister	jongelui	onderuit

De invloed van letters

Het is belangrijk het verschil in kracht van letters te horen. Zij komen in paren. Achtereenvolgens hard en zacht; P en B, T en D, V en F, K en G, Z en S.

Sommige medeklinkers kunnen uitgesproken worden zonder de hulp van een klinker: L, M, N, R, S, Z

Om een bepaalde sfeer te creëren of om een gemoedstoestand uit te drukken moet er dus rekening gehouden worden met deze verschillen.

De invloed van woorden

Niet alleen de letters in woorden maar ook de woorden zelf tonen weer een grote gevarieerdheid. Net als een timmerman of een slager die verschillende instrumenten heeft om een bepaald werk te verrichten heeft een schrijver verschillende soorten woorden tot zijn beschikking die wel of niet passen in hetgeen hij tot uiting wil brengen.

Opdracht 1

Het kritisch lezen van teksten en de woordkeuzes

Opdracht 2

Het verzamelen van korte, lange, scherpe, snelle, langzame, luide, emotionele, explosieve,.....woorden.

Het schrijven van eenvoudige verhaaltjes

Introductie: Alvorens daarmee te beginnen moet eerst tijd besteed worden aan het scherp maken van de zintuigen. De volgende oefeningen zijn bedoeld om de interesse van leerlingen voor wat er om hen heen gebeurt te vergroten; zij zullen dan beter in staat zijn om het daarna te beschrijven.

Een lezer wordt alleen gestimuleerd via zijn zintuigen; een schrijver moet daar dus rekening mee houden.

De 5 observatie oefeningen

- 1. Ruiken:** leerlingen brengen allerlei soorten reukjes mee naar school, zoals parfums, specerijen enzovoort.
- 2. Voelen:** verschillende materialen worden gebruikt om kwaliteiten zoals glad, ruw en scherp te ervaren.

3. **Proeven:** dat kan thuis gebeuren. Bij het eten concentreert men zich op ieder apart ingrediënt van de maaltijd. We hebben te maken met: bitter, zuur, zoet, flauw, alsmede het type vlees, vis, groente, enzovoort.
4. **Horen:** Het zingen van mensen en vogels. Het lawaai van machines. Zelfs het ervaren van stilte.
5. **Zien:** De leerkracht toont een plaat van mensen en hun bezigheden. Het is gebleken dat de meeste mensen maar de helft zien van de details alleen omdat zij die niet belangrijk vonden. Zelfs een peuk op straat kan een rechercheur gebruiken om de dader van een misdrijf te vinden.
Oefening 1 : Kaarten met steeds meer dingen worden getoond en dan snel bedekt. Leerlingen moeten opnoemen wat ze gezien hebben.
Oefening 2: zittend in een auto, bus of trein die 80 kilometer per uur gaat, zoveel mogelijk details zien van een alleenstaand huis bijvoorbeeld.
Oefening 3: het observeren van mensen. Bij de uitgang van een station, bioscoop of in een openbaar vervoermiddel. Men moet zich slechts op 1 bepaald detail concentreren, daarna pas een globale indruk beschrijven.
Van top tot teen; haar, voorhoofd, oren, ogen, wangen, lippen, kin.
Een goede leerzame gewoonte: vooral tijdens deze voorbereidingen is het een uitstekend idee om goede voorbeelden te verzamelen waarin schrijvers de bovenstaande vijf zintuigen benuttigen.

Het tot stand komen van een verhaal.

Oefening 1: door een verhaal te zien als een toneelstuk kunnen leerlingen meteen beginnen met het sorteren op functie. Het voordeel van deze bezigheid dat ze niet opgezadeld zijn met een verplichte titel en een lege bladzijde hetgeen vaak leidt tot paniek.

Oefening 2: associatie oefening. De woorden in de verschillende kolommen worden nu gecombineerd.

Oefening 3: Nu pas begint het eigenlijke schrijven hetgeen hoofdzakelijk bestaat uit het maken van connecties; behalve de gegeven woorden mogen natuurlijk ook andere gebruikt worden. Voorbeeld; 'stoere, boeren, greppel' kan leiden tot het volgende: een paar stoere uit de klei getrokken boeren waren bezig een greppel te graven...

Een eenvoudig verhaal bestaat uit drie delen. Het begin, het midden, en de uitkomst. Dit kan geïllustreerd worden met een conflictendriehoek. In bovengenoemd geval bestaat het conflict misschien uit de moeilijkheden die overwonnen moeten worden om die greppel te graven.

Extra oefeningen

1. Door gedeelten of zelfs hele woordenlijsten te combineren kunnen vele andere verhalen geschreven worden.
2. Selecteer een goed verhaal.
 - Vertel het zo goed mogelijk na
 - Schrijf het eerste woord van iedere zin op alsmede een paar andere bepalende woorden.
 - Probeer de hele zinnen op te zeggen met behulp van deze 'stepping stones'.

De bedoeling is om niet alleen de woordenschat van leerlingen te vergroten maar ook nu creatieve vermogen aan te wakkeren.

sorteerbord voor het schrijven van verhalen

zwaluw	dame	zwanen	stapel	sparpot
koken	scholen	bomen	wonen	opa
giechel	vliegangst	zieke	vielen	iemand
tiener	liepen	schimmel	pinda	winnaar
linten	ringslang	flinke	vlugger	pukkel
hulde	hummel	tunnel	kunnen	Hunnen

Willekeurige woorden (hierboven) worden gesorteerd op het sorteerbord .
(hieronder)

Dertig woorden krijgen een plek op het sorteerbord.

zwaluw is geplaatst onder dier, een boom kan een achtergrond zijn.

flink kan bij opa of bij winnaar horen; je mag dus zelf kiezen waar.

Niet in elk kolom hoeft een woord te staan. Woorden als terwijl, bij, onder, naast, kunnen het best geplaatst worden in de kolom *diversen*.

Als je een woord tegenkomt dat niet echt ergens past, kun je het altijd gebruiken als een naam van iemand. Als je niet weet waar je bijvoorbeeld het woord *sparpot* neer moet zetten, dan kun je het altijd gebruiken als *Mevrouw Sparpot*. Nooit denken dat iets niet kan. Je kunt altijd van mening veranderen!

acteurs		attributen		regisseur
mensen	dieren	achtergrond	dingen	actie
dame opa zieke iemand tiener winnaar hummel Hunnen	zwaluw zwanen schimmel ringslang	scholen bomen tunnel	stapel spaarpot pinda linten	koken wonen giechel liepen vielen hulde kunnen
flink		make up		diversen

**voorbeeld 1b : Het combineren van
bovenstaande groepen kan op de tafel gebeuren**

opa Hunnen	Hummel	scholen	winnaar
iemand	tiener	bomen	vlugger
vliegangst	pukkel	zwaluwen	liepen
flinke	giechel	tunnel	hulde
pinda's	spaarpot		vielen
koken	dame		
zieke	wonen		
	zwanen		
	schimmel		
	ringslang		

MENTALE VOORBEREIDING:

De kaartjes worden nu in een verticale rij op tafel gelegd; zij vormen het geraamte van het verhaal om zo te zeggen.

HET SCHRIJVEN: Is niets anders dan je creatieve gedachten te uiten.

Met de woorden worden nu zinnen gemaakt. Een gebruikt woord wordt meteen

weggelegd.

Voorbeeld 1c:

HULDE

Opa Hunnen was iemand die last had van vliegangst alhoewel hij een flinke man was en net zo sterk als de gorilla in Artis die pinda's eet zonder ze eerst te koken.

Vroeger had hij 20 bomen uit de grond gerukt om een tunnel aan te leggen die twee scholen moest verbinden.

Tijdens het graven kwam Hans Hummel opdagen om opa te plagen. De tiener zat vol pukkels want inplaats van zijn zakgeld in zijn spaarpot te stoppen gaf hij het uit aan vette kroketten met Zaanse mosterd.

Hans Hummel was de zoon van een deftige dame die in de buurt was komen wonen. Zij fokte zwanen en ringslagen, Zij had geen auto maar wel een schimmel die zij aan Sint Nicolaas leende op zijn verjaardag.

Toen Hans begon te giechelen toen opa over een kruiwagen struikelde was het hek van de dam!

Ofschoon de knaap wegrende was opa sneller dan een vlucht zwaluwen.

De twee liepen zo hard dat ze uiteindelijk buiten adem geraakten. Gelukkig had opa nog genoeg om de jongen een goed pak slaag te geven.

Plotseling begon het te hagelen. Hagelstenen zo groot als knikkers vielen neer op het tweespan. Omdat opa zijn woede had gekoeld kon hij nu weer menselijk denken.

Hij trok zijn jekker uit zodat ze er beiden onder konden schuilen totdat de hagelbui overgedreven was.

Nu doen we hetzelfde met de volgende woordenlijst 2

knellen	stemmen	dempen	mensen	brenge
denken	greppel	leunen	heupen	kleuren
neushoorn	dupe	super	dure	kuren
mijlen	lijmen	pijnloos	rijnaak	grijpen
stoere	reikten	steile	eiland	treinreis
spoelen	bloemen	boender	hoepel	hunnen

Voorbeeld 2 a

acteurs		attributen		regisseur
<i>mensen</i>	<i>dieren</i>	<i>achtergrond</i>	<i>dingen</i>	<i>actie</i>

steile knellen lijmen			
-----------------------------	--	--	--

verhaaltje 2 c

HET GESPREK VAN DE DAG

Tweehonderd stoere boeren moesten greppels graven op een eiland voor de kust van Niemandsland.

Graven is het tegenovergestelde van dempen. In Zaandam is een straat die Gedemptegracht heet; vroeger was dat dus water.

De boeren werden goed betaald per honderd scheppen dus ze kregen het op hun heupen; op een schep leunen zoals bij de Gemeente was er niet bij.

Omdat het werk niet zo iets was als kuren in een sanatorium, was het niet pijnloos.

Ieder dag keerden de mensen huiswaarts met stijve ruggen want het moesten diepe greppels worden met steile wanden zodat het zeewater er gemakkelijk door kon spoelen om de doorgang van Rijnaken te vergemakkelijken. De Rijnaken met bloemen, boenders en hoepels moesten een afstand van wel 50 zeemijlen (1 zeemijl=1852 m) afleggen om de andere kant van het eiland te bereiken. Tijdens de depressie werd het Noordhollands kanaal met de hand gegraven om mensen aan

werk te helpen. In diezelfde tijd werd de Ringdijk om Amsterdam gelegd.

Tegenwoordig grijpen grote graafmachines een paar ton in één keer!

De treinreizen duurden voor sommigen soms wel anderhalf uur; het was dus al laat als ze in de bedstee kropen om er na een paar uur weer uit te stappen.

Op zekere dag schrokken de boeren zich bijna dood toen er een super dure neushoorn woedend op hen afkwam. Het dier was ontsnapt uit de plaatselijke dierentuin want de nachtwaker was in slaap gevallen. Zonder lang na te denken verscholen ze zich in de diepe greppel totdat het dier met de noorderzon verdwenen was.

Gedurende de terugreis die avond, in tegenstelling tot andere avonden, kon men luide stemmen horen om de belevenis in kleuren en geuren te vertellen.

DEEL 2 IS VOOR GEVORDERDEN

De dictee zinnen kunnen ook gebruikt worden om het geheugen te scherpen.

Juf leest en de leerling herhaalt en schrijft dan zoveel mogelijk op.

De spreekwoorden bevorderen weer het vloeiend lezen.

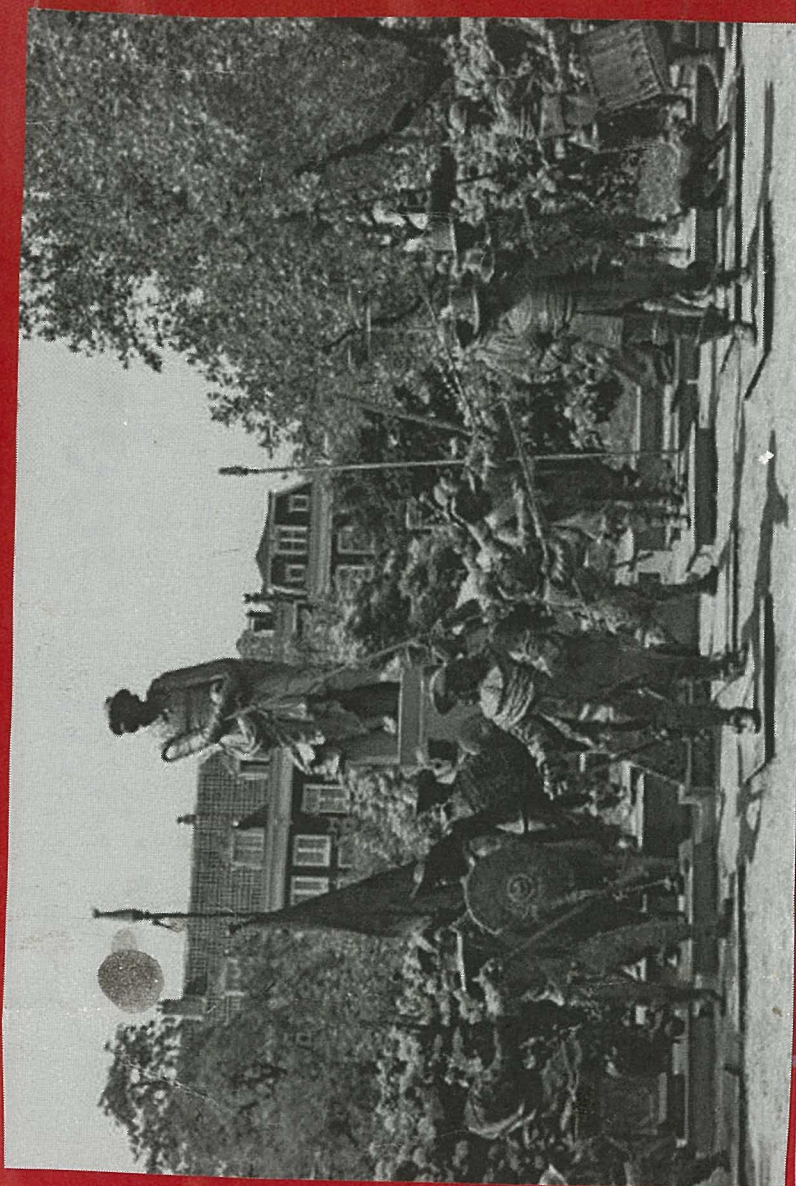
De meeste woorden in de verhalen zijn gebaseerd op een bepaalde codenaam.

- **1200 LIMERICKS;** een ongelofelijke, taalkundige prestatie.

De eenvoudige taal, ritme en rijm alsmede bekende namen van ambachten en plaatsen bevorderen weer het vloeiend lezen.

Potsierlijke situaties blijven in het geheugen.

1200 kostelijke limericks

Rembrandt heeft een eigen plein

**waar Amsterdammers trots op
zijn. Ongeacht de sterkste
winddruk, staat hij versteend op
zijn hoge voetstuk, neerkijkend
op de mannen in de maneschijn.**

**“ZÓ LEER JE LEZEN EN
SCHRIJVEN” IS GEBASEERD
OP DE VOLGENDE
WIJSHEID:**

**IT’S BY HEARING THAT YOU
LEARN TO SPEAK. IT’S BY
HEARING AND SPEAKING
THAT YOU WILL BEST
LEARN TO READ.**

VOORBEELD

**Juf: leest gedeeltes van de
limerick. Alléén als
leerlingen de limerick**

**feilloos kunnen herhalen,
mogen zij lezen.**

**Woorden die nog niet
behandeld zijn geven geen
moeite omdat de leerling
10 seconden heeft om te
lezen wat nog in hun oren
klinkt.**

**Geen horten en stoten;
letter voor letter zet geen
zoden aan de dijk!**

**De oefening moet gewoon
herhaald worden.**

Een rasechte straatbengel

wilde gaan vissen maar had geen
hengel. Hij zat een uur te denken
eer hij werd bediend op zijn wenken.

Hij zat toevallig net tegenover

een bamboestengel.

Bert Westerveld loopt te venten
met oudewetse dekzeiltenten.

Hij loopt ietwat te sjokken
geleund op één van zijn tentstokken.

Met Kerstmis schenkt hij wijn

gemaakt met krenten.

In het Friese Lemmer
woonde een pianostemmer.

De piano's kwamen uit Amsterdam
per Lemmerboot.

Tijdens een ernstige watersnood
moest hij de instrumenten legen
met een emmer.

Gert Sperwer verkoopt pennen
tijdens het paardrennen.

In de lente was hij makelaar,
in de herfst een bedelaar.

Aan deze baan moest hij even wennen.

Kokadorus was een vaste standwerker op het Amstelveld die zich later als professor had aangemeld.

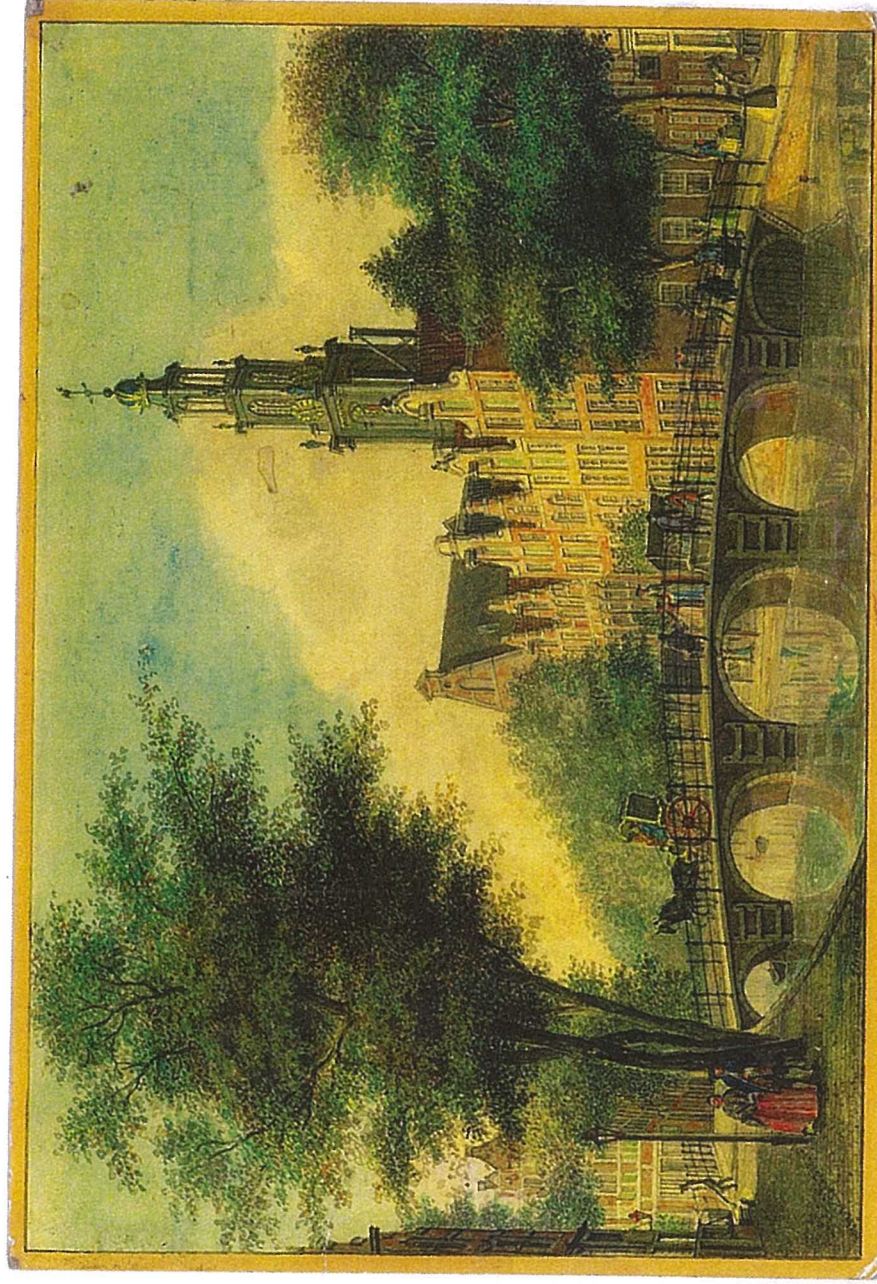
Hij werd zelfs uitgenodigd op 'Het Loo' want hij amuseerde koningin Wilhelmina zo.

Na zijn conference

verkocht hij artikelen voor weinig geld.

BEKENDE AMSTERDAMMERS

TUSSEN 1900 EN 1950

Een Amsterdamse diender trapte booswichten op hun hakken
om ze dan met handen als kolenschoppen beet te pakken.

En zo kon hij in vroeger jaren
de orde wat bewaren.

Zijn armen van gewapend beton deden hen terstond
inéénzakken.

De waterduiker oftewel Dirk Rietveldt
was meer dan eens een grote held.

Bij de Koekjesbrug was hij bruggentrekker.

Als iemand in de majem viel, dook hij achter het slachtoffer
aan compleet met broek en jekker.

Toch werd hij pas op hoge leeftijd door Ome Hein geveld.

Apostel Japie Gans haalde broodjes kaas
voor zijn oud-collega's en hun baas.

Met deze regelmatige klandizie
kreeg hij zelf te eten als provisie.

Zelfs gehuld in wel drie overjassen wordt hij als een markante
straatfiguur herinnerd en beslist niet als een dwaas.

Museum: Van Speelklok tot Pierement
Utrecht Tel. 030 312 789

Het was verboden op de Koopmansbeurs te roken;
het rookgerei werd dus weggesmeten zelfs na pas te zijn
aangestoken.

Simon Peukie bukte zich dan snel
om het op te rapen in minder dan één tel.
In de oorlog werd het als "bukshag" verkocht omdat men van
het echte was verstoken.

Orgeldraaier "Sleepbeen" draaide de Turk in alle stadsdelen
en samen met "Schele Jan" verheugden zij velen.

Uit ieder zakje
verdwenen wel een paar centen in het zogenaamde
mansbakje.
Vaak zongen de omstanders mee met schorre kelen.

Bij het horen van de Duitse Blaaspoeppen
bleven de mensen staan op straat of op hun stoepen.
Blaasinstrumenten en soms wel eens een schippersklavier
zorgden voor het vrolijke vertier.
Toppers werden zelfs luidkeels meegezongen door
voorbijvarenden in hun sloepen.

De Hollanders handelden in tincturen
die mensen verlost van hun pijn en gekke kuren.
Jacob had zelfs koning Willem III verlost van zijn eksterogen
en dat had hij niet eens gelogen.
Hun frappante genezingen zouden nog lang gaan voortduren.

Professor Knoop was een hardstikke goeie goochelaar
die een spel goochelkaarten verkocht aan een voorbijlopende
wandelaar.

Maar vele afnemers die op een feestavond de held wilden
uithangen
konden de trucjes niet nabootsen ondanks hun vurig
verlangen.
Als een lastige klant terugkwam stond hij meteen voor aap
tegenover deze manipulerende handelaar.

In de ogen van het Amsterdamse publiek
was de lange vuurvreter beslist uniek.

Jong en oud verdrongen zich om hem heen;
hele families hingen uit de ramen als hij in hun buurt
verscheen
en zich dan omtoverde in een levende gasfabriek.

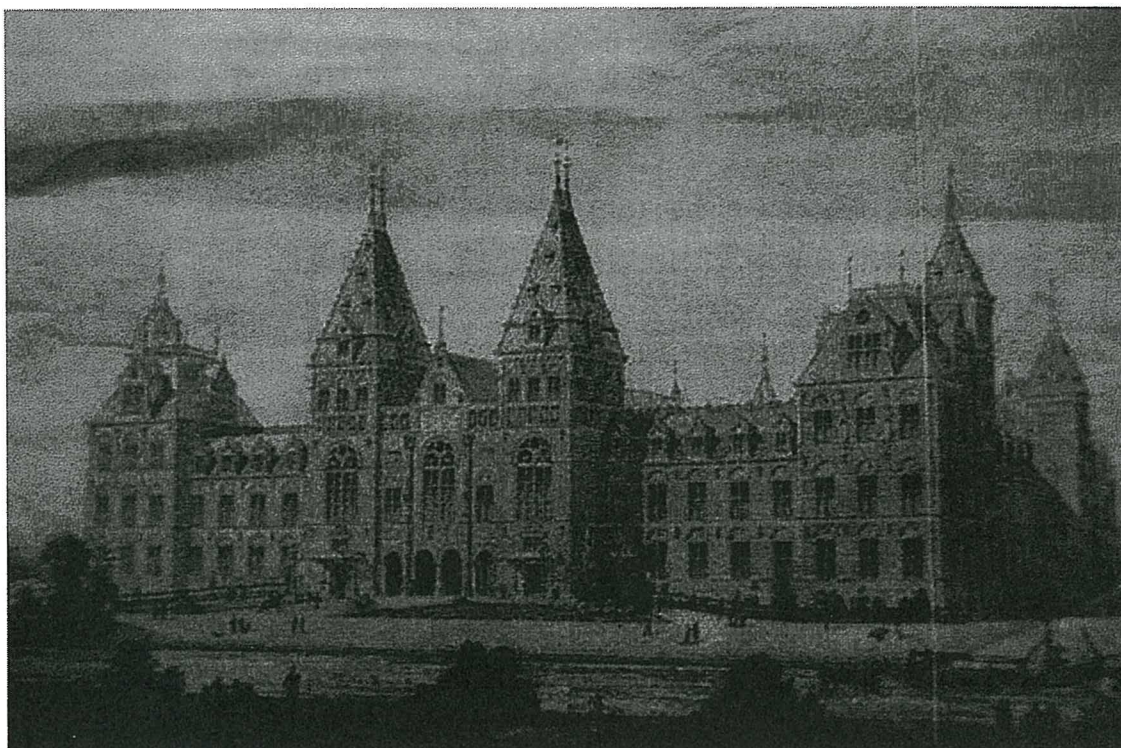
Kleine Barend bezat een grote virtuositeit.
Hij speelde alle klassieke nummers van zijn tijd.
In de Kalverstraat, op de Nieuwendijk,
in café's en op feestavonden in iedere wijk.
Van zijn accordeonmuziek genoot men wijd en zijd.

Jan Volmer heb ik zelf nog meegemaakt;
zijn aria's hebben duizenden muzikale harten geraakt.
Uit hoge ramen op de grachten werd het geld in papertjes
omlaag gegoid.
Soms leek het wel of zwartepiet daar had gestrooid.
Zelfs Puccini zou zijn wandeling hebben gestaakt.

Het smartlappen kwartet
bestond uit accordeon, saxofoon en een trompet.
Een klagende stem versterkt door een scheepstoeter
werd beloond met geld of met uitbundig gefoeter
als het boeketje witte rozen voor een treurende moeder weer
op de tafel werd gezet.

Excellentie droeg baggerlaarzen en een hoge hoed.
Zijn costuum was bedekt met medailles die men bij de kop van
Jut opdoet.

Hij speelde Minister van alles en nog wat,
was in dienst van Hare Majesteit en klaar voor elk debat.
Om de straatskas niet aan te spreken accepteerde hij een
boterham op staande voet.

Ome Hein de porder wekte zonder wekker,
of het weer nu warm was of niet echt lekker.

 Zijn stokje bleef heel zachtjes op de deuren slaan
 totdat hij wist dat zijn klant was opgestaan
en zo leefde hij langer dan een rietdekker.

Hendrik van Essen en **Charlie** Vlug
waren ook twee markante figuren om en nabij een
Amsterdamse brug.

 De eerste leefde tussen roeiboten en studenten,
 de tweede maakte reclame voor voetbalschoenen of brood
 met krenten.

Beiden waren heel vriendelijk ook al keken zij wat stug.

Broerie hakte de hele dag brandhoutjes.

Hij bundelde ze met elastiek of met touwtjes.

 Naast hakdagen had hij natuurlijk ook verkoopdagen;
 de mensen waren maar **wat** blij als ze zijn bakfiets zagen.
"Kachel koud, kachelhout," riep hij tegen de toestromende
vrouwtjes.

Jonny liep aanvankelijk reclame te maken voor een advocaat fabriek.

Gekleed als een rector en een fles trok hij de aandacht van het publiek.

In 1930 was hij één van de pioniers die met ijs rondgingen.

Hij begon dan luidkeels te zingen,

“Ik wil van mijn ijs af want m’n wijf is ernstig ziek”.

Hein de Bruin opereerde in en om het Vondelpark waar hij achter zijn buikorgeltje stond als een stijve hark.

Alleen zijn arm bewoog om het ding te laten spelen, vaak katte-orgel genoemd door velen.

Met zijn platte pet, knorrig gezicht en forse hangsnor leek hij veel op een kapitein van een driemast bark.

Na Sleepbeen werd Jan de Pot de meest populaire orgeldraaier.

Zijn vele gehuurde orgels liepen zo gesmeerd als een moderne grasmaaier.

Het geluid was echter beter om aan te horen, vooral als het herinnerde aan tante Heintje en de Westertoren.

Zelfs op de pont wist hij veel geld bijelkaar te graaien.

“**Had-je-me-maar**” was aan lager wat geraakt toen het leven van zijn vrouw heel plotseling werd gestaakt.

Eens had de acrobaat, metselaar en koopman een redelijk bestaan,

nu haalde hij de etensrestjes uit de vuilnisbak vandaan.

Als gevolg van een misgelopen grap werd hij zelfs stadsbestuurder gemaakt.

De limericks zijn ook opgenomen in

“Zó leer je lezen en schrijven” deel 2.

In dat boek zijn ze geschreven om de **leesvaardigheid** van Basisschool leerlingen te bevorderen. De rijmende zinnen, bekende plaatsnamen en beroepen alsmede de eenvoudige spreektaal zijn uitermate geschikt om die functie te vervullen.

Vele eigennamen zijn van medeleerlingen die op de Zeevaartschool te Den Helder zaten (1947-1949).

Uiteraard hebben zij niets met de tekst te maken; ze zijn gebruikt uit een soort nostalgie.

Amsterdam,

stad van straten en grachten;
hulde aan de mensen
die het bedachten.

Alles staat er zo maar in het
water. Toch kun je er
op het droge overnachten.

ENGLISH-DUTCH COURSE

70 conversations
100 short stories

NATIONAL LIBRARY OF AUSTRALIA

ISBN: 0 949384 84 4

©Aart Bark 2010

**A. Bark, The 3R's The Professional Way
Cattai NSW 2756**

CATTAL SCHOOL OF ART

